

Biharkeresztesi románc

Zenei mű

ÍRTA: Anatole Hongrois

ZENESZERZŐ: Anatole Hongrois

Előszó

Talán rendhagyó vagy ki tudja, a történetekben és a zenei alkotásokban minden rendhagyó. De igaz történet, Piroska és Ádám igaz szerelme, ami első látásra egy életre szólt, 60 boldog esztendőig tartott. Majd vége szakadt, mert a halál ezt parancsolta Ádámnak. De maradjunk a fiatalság küszöbén. A meglátni és megszeretni csodás pillanatnyi előboldogság perceinél. Ezt szeretném bemutatni önöknek, mintegy példának, így kellene leélnie egy-egy életet egy-egy szerelmes párnak, dalaimmel olyan kitérőket mutatok be, ami a lelki boldogságot alapozza meg az élet halhatatlanság boldogságának titkos szegletébe. Biharkeresztesen szembesültem olyan két szerető szívvel, amiben az egyik megszűnt dobogni, de a másik viszi tovább az elhalt kedves dobbanását. Örök szerelem, ezt nem szabad elfeledni, emléket kell emelni és tovább adni olyan fiataloknak, időseknek, szerelmeseknek, akik MOST élik át e csodás érzés még laza kötelékét. Szerelem, élet, közöttük az összekötő erőtlén erő, ami éveket taszít hátra mögé s megmutatva a gyengéd, erőtlén erőt, micsoda elszántság rejlik benne. Ez a mű azért ROMÁNC, mert az ismerkedés első lépéseitől a házasságkötésig tartott, ami csak pár hetet ölelt fel. Fogadják szeretettel ezt az örök szerelem írta művet, nem baj, ha kicsit könnyezünk, még az sem baj, ha látják, hiszen akkor a mi lelkünk is hasonló, mint a két örök szerelmes lelke.

A fiatal lány, Piroska szomorúan, elgondolkozva sétált végig 1950-ben egy tavaszi napon a biharkeresztesi Vasvári Pál utcán. Hosszú világos haja befonva, mint valamikor Erzsébet királynőnknek. Meghalt édesanyja emlékei kísérték. Egyedül érezte magát, pedig több kisebb testvére mellette élt és az édesapja is. Tizennyolc évesen elesettnek érezte magát. Igaz, volt már egy kérője édesanyja halála után pár hónapra, de nemet mondott. A kistestvérei egyedül maradtak volna az édesapjával és akkor a család valóban tönkre megy. A kikoszorózott férfi megharagudott, de Piroskát nem érdekelte, na meg az igazság az, nem ilyen férfinak akarta szentelni az életét. Elmosolyodott, olyan férfira vágyott, aki szőke, magas, iparos családból való, és komoly. Mert ugye a parasztnak csak paraszt pár adatik, míg az iparosnak iparos a párja. Piroska csak ballagott, hazafelé tartott, várták, a járási tanácsnál dolgozott és a munka-idő után bizony otthon várta a további házi munka, és az apró testvérei. Apja sokat segített a lányának, de mellé ő is dolgozott. Hirtelen megtorpant, előtte az úton egy fiatal férfi ballagott át az úttesten, vállán hatalmas fagerenda. Lenyűgözte a látvány, csak állt és itta magába a férfi magas alakját, arcát, szőke haját, és mindenét. A férfi átmert a kocsúton és bement egy házba. Piroska szíve ki akart ugrani a helyéről, remegett, lassan újra elindult. A ház elé ért, besandított, mert Isten ments, hogy őt úgy lássák, hogy figyel egy férfit. Senkit sem látott, elszomorodott. Haza ért, a kis ház ismerősként fogadta, de amióta elment otthonról reggel, mintha valami történt volna a lány lelkében. Azonnal a házi munkába vetette magát, de az agya és hevesen dobogó szíve az ismeretlen férfi körül lengett. Ki lehet ő, nős-e, iparos-e, és sok-sok gondolat, ami állandóan visszatért agyába és hevesen dobogó szívéhez. Egy nagyon szép dalt kezdett el dúdolni, nem is olyan régen egy kolléganőjével énekelték. A **Megláttam őt** (1)

*Megláttam őt, a férfi ideált,
Ki ő? Kitől lélegzetem elállt,
Szívem már nem kalapált,
Elhagyta mellkasomnak született páholyát.*

*Szerelem volna-e ez az ébrenléti álom,
A választ most hiába várom,
Álom, vágyom őt, s kívánom,
Oh, magányom, hozd el a kívánságom.*

*Megláttam őt, férfias arcát,
Deli, szép, izmos alakját,
Fájdalmasan éltem át az elválást,
Oh, szerelem, hozd a viszontlátást!*

Kicsit megnyugodott, szíve azért hevesebben dobogott, mint szokott. Este lett, befejezte a házimunkát, a kicsi testvérei is megfürödve, jóllakottan játszottak a szoba egyik sarkában. Kopogtak a bejárati ajtón, apja szólta ki és belépett a keresztanyja. A mindig mosolygós asszony hatalmas puszikat osztogatott a gyerekeknek. Majd, amikor Piroska következett keresztanyja, eltolta magától és megjegyezte szigorúságot színélve:

– Te lány, mi a bajod? Nem kaptál cukorrépát a teádhoz? – Piroska elmosolyodott, azonnal rájött, hogy keresztanyja észrevette az arcán a változást. Válaszolni akart, de megelőzte a nevető asszony.

– Ki van pirosodva az arcod, a szemed boldog, de a szád szomorú, talán szerelmes vagy? – Na, ez kellett a lánynak, azonnal vörös lett. Keresztanyja elnevette magát, apja válaszolt.

– Ugyan kibe, egész nap dolgozik, este meg a gyerekeket és a házat látja el. Sehova nem jár. – Elhallgatott, Piroska keresztanyja átható pillantást vetett a lányra, de nem firtatta tovább, mi is van vele. A beszélgetés jelentéktelen dolgokról folyt tovább, de néha laposan pislantott a lányra, ilyenkor elmosolyodott. A lány apja mocorogni kezdett, igaz, nyolc óra már elmúlt és

másnap dolgoznia kell menni, s így lassan felemelkedett és bement a fürdőszobába. A lány keresztanyja azonnal Piroskának szegezte a kérdést, tapintat nem volt most.

– Ki az a fiú? – Várakozóan nézte a piros arcú lányt, aki hirtelen nem tudott szóhoz jutni az igazság kemény voltától. Kicsit gondolkodott, elmondja-e vagy sem, igaz, anyja halála előtt minden titkát elmondta keresztanyjának, akit nagyon szeretett nagy szája miatt, és az igazság kimondásáért is. Halkan, mint ha félne valamitől, inkább kérdezte:

– Ki az a férfi, akit a Vasvári Pál utcában láttam? Magas, szőke, vállán egy hatalmas gerendával. – Keresztanyja elnevette magát, rákacsintott, azonnal folyt belőle a szó.

– Egy éve már beszéltem erről a fiúról, Járóka Ádám, asztalos, a Vasvári Pál utcában laknak, de te akkor nem is akartál hallani férfiről, férjről. – Elhallgatott egy pillanatra, Piroska azonnal nekiszegezte a kérdést.

– Mit tudsz erről a Járóka Ádámról? – az Ádám nevet olyan áhítattal mondta ki, hogy a keresztanyja elnevette magát, de meg is jegyezte:

– Az Ádám nevet úgy mondtad ki, mintha Isten nevével függne össze. De gondolom, téged ő érdekel, nyugodj meg, nőtlen, egyedül él, nagyon komoly férfi és 26 éves. Látod, eszembe jutott, miért is jöttem, lesz egy bál, tavaszi mulatság, amit a Járóka Ádám és a barátja, Béla rendez és meg vagy hívva. Bélát ismered már régen, nem leszel egyedül, de én is ott leszek egy darabig veled. Felveszed a legszebb ruhádat és eljössz. – Azonnal elszomorodott a lány, keresztanyja megfogta az állát és most szomorúan kérdezte kedvenc keresztlányát.

– Mi a baj, nem örülsz neki? Ott lesz a Járóka Ádám is. – Piroska szeme felcsillant, de azonnal ki is aludt. Keresztanyja elmosolyogta magát, megrázta finoman a szép kis állat és most vidáman mondta:

– Elég a szomorúságból, nagyon szép lány vagy, kevés van Biharkeresztesen olyan lány, akikkel vetekedhetnél. Mi az a nagy baj? – Kérdően nézett a lányra. Piroska lassan eredt meg.

– Tudod, keresztanya, nincs egy szép ruhám, a múltkor a járási tanács elnöke megállított és azt mondta, a ruházatom nem jó, szegényes és a színek nem állnak össze, ami rajtam van. Nagyon rosszul esett, mindenki tudja, szegények vagyunk, de ne alázzanak meg sok ember előtt. – Felcsillant a szeme, a csodálatos szempár.

– Tudod mit, keresztanya, elmegyek, lesz, ami lesz. – Azonnal kapott egy nagy pusztit a keresztanyjától a lány, aki hozzá bújt, mint valamikor az édesanyjához, ha oltalomra szorult. Kicsit még beszélgettek, eltervezték, melyik ruhát veszi fel Piroska, amit egy kicsit átalakít a keresztanyja. De addig még van három nap, tehát van még idő. A lány még beszélgetett egy kicsit a keresztanyjával, majd a gyerekeket lefektették és elköszönt. A lány alig várta a hétvégét, de eljött, izgatottan vette fel a széppé varázsolt kék ruhát, amit a keresztanyja átalakított. Hét órakor kezdődött a bál, a keresztanyjával pár perccel később léptek be a terembe. Piroskán egy sötétpiros kabátka volt, nagyon jól állt neki. Az ajtóban megálltak, a lány idegesen kutatta a termet át a szemével, kereste a férfit, akit Ádámnak hívnak. Először Bélát fedezte fel, aki szintén észrevette. Úgy látszik, már várta. Elmosolyodott, megindult feléje. Ekkor pillantotta meg Ádámot, éppen a terem bejárati ajtó felé nézett. Megmerevedet, ahogy meglátta Piroskát. Állt és bámulta a lányt, míg a lány viszont. Béla Piroskához ért, köszönt neki, de a lány el volt merülve Ádám szeme varázsában. Nem lehetett tudni, mennyi idő is telt el. Ádám megindult a lány felé, mert észrevette, hogy a barátja, Béla áll a lány mellett. Szegény Béla már harmadszorra köszönt, de a lány még mindig nem hallotta. Ádám a kis csoporthoz ért, a lány szeme és Ádám szeme még mindig egymásba volt mélyedve. Piroska Ádám hangjára riadt fel.

– Segíthetek levenni a kabátot? – A lány keresztanyja elfordult, mert majdnem elnevette magát. Kicsit komikusan indult ez a szerelmi megismerkedés, de ez ilyen! Béla belekarolt a lányba, beszélt és beszélt, Piroska csak igen és nemet mondott, minduntalan Ádám szeme tükrében fürdött. De a fiatalember sem volt másként. Egy asztalhoz mentek, leültek, és elkezdődött a zene, keringőt játszottak először. Béla felemelkedett, de Ádám már mondta is:

– Piroska, ugye eljössz táncolni? – Piroska is megemelkedett és egy mosolyt küldött Ádám felé, most valahogy elvitte a hangját valami. Béla már állt, majd lassan újra leült. Most első alkalommal érintették meg egymást, megremegtek, nem mertek egymásra nézni, megizzadt a tenyerük. Így is viselkedtek a tánc végéig. Egy lassú tánc következett, romantikus zene, a férfi nézte a lányt, a lány lassan megemelte az állát és a férfi szeme közé nézett. Hatalmasat nyelt. De a férfi is követte azonnal. A férfikezek átfogták a derekát, a szemek egymásba kapcsolódtak. Béla hangja riasztotta meg őket, le akarta kérni a lányt, de Ádám azonnal mondta neki:

– Most nem, Béla. – Már arrébb is vitte a biztonság kedvéért Piroskát. Béla mérges lett, hiszen szerette volna, ha a lány vele táncol, mert komoly kapcsolatot szeretett volna, sőt házasságról is ábrándozott. Most meg a barátja elrabolja azt a nőt, akit szeretett. Négy zeneszám után szünetet tartottak. Ádám Piroska mellé ült le, nem sokat beszélt, de annál többet figyelte a lányt, aki zavarban volt és az arca szinte égett a szerelemtől. A férfi szólalt meg először.

– Nem láttalak még itt Biharkeresztesen, nem itt laksz? – A férfi hangja igazi férfias csengésű volt, a lány szíve megdobbant. Most nem mert ránézni, így válaszolt:

– Itt lakom Biharkeresztesen, itt is dolgozom, a tanácsnál a könyvelésen, nem járok sehova sem. – Abbahagyta, a hangja remegett, nem akarta, hogy a férfi észrevegye. Csend volt köztük, Béla kezdte el:

– Piroska, régen láttalak, nagyon örülök neked, ha majd vége lesz a bálnak, kicsit szeretnék beszélni veled. – Nagyon csúnyán végignézett barátján, akit nem nagyon érdekelt. A lány talán nem is hallotta, mit is mond ismerőse. Béla komoly fiú volt, de a lánynak nem tetszett. Béla folytatta:

– Apukáddal találkoztam, ő mesélte, sokan megkérték a kezedet, de te nemet mondtál, gondolom és érzem, hogy miért. – Elhallgatott, gondolataiban a lány válasza lebegett, talán ha megkéri a kezét, igent mond. Mert miért kosarazott ki sok fiút, ha nem miatta? Bélának nem jutott volna az eszébe, talán más oka is lehet, nem ő! Ádám ideges volt, Béla mondatai a szívébe hasítottak, főleg amikor elmondta, hogy sokan megkérték a szép lány kezét, mi lesz, ha igent mond, mielőtt jobban megismerné? Erre nem is mert gondolni, a szíve majd kiszakadt a helyéről. Megszólalt a zene, megint egy keringő lett az első szám. Ádám már pattant is fel és kérte fel a lányt egy újabb táncra. Piroska örömmel emelkedett meg, Ádám nyújtotta a karját, a lány remegve karolt a férfiba. Béla szeme kimeredt, nem gondolt Ádám gyorsaságára, most ő szeretett volna táncolni az imádott és szép nővel, nem sikerült, de a lány sem akart senkivel sem táncolni csak Ádámmal, igaz már nem is engedte mással táncolni a lányt, Béla megérezte, hogy elvesztette az imádott csodálatos szépségű nőt, akivel már gondolatban a jövőt tervezték. Nagyon hamar vége lett a bálnak, éjfél előtt. Piroska keresztanyja már elment hamarabb egy jó órával, elálmosodott, no meg szerinté már nem neki való ez a fajta szórakozás. Ádám felsegítette a kis kabátkáját a lánynak és elindultak a lány otthona felé. A férfi boldog volt, hogy elkísérheti a szép lányt haza, de ez mellé bátortalan lett, egyedül volt vele, néha egymásra néztek, majd ballagtak tovább. Nem tudta, mit is mondjon és így szinte beszélgetés nélkül értek a lány háza elé. A kapuban álltak és nem tudták, hogyan búcsúzzanak el. Végre a férfi szólalt meg furcsa hangon, valahogy most nem volt a hangja nagyon férfias, inkább félnék.

– Mikor találkozunk, vagy egyáltalán találkozhatunk-e, hogyan gondolod? – A lány kicsit gondolkodott, már arra számított, neki kell megkérdeznie a férfit. Kicsi szünet után válaszolt.

– Igen, találkozhatunk, tudod, hol dolgozok, ha lesz időm, meglátogatsz és megbeszéljük. – Elhallgatott, a lány nyújtotta a kezét. Ádám lassan megfogta az apró törekeny kezét, a szájához emelte és megcsókolta. A lány elhúzta, mert érezte, a szíve kipattan a helyéről. Gyorsan megfordult és kinyitotta a kaput, gyorsan bement a házba. Ádám még egy darabig a ház előtt maradt, figyelte, hol fog a villany felkapcsolódni, de hiába várt. Lassan elindult hazafelé. A lány, amikor belépett a házba, azonnal a szobájába ment, megállt az ablaknál és figyelte a várakozó férfit. Melege volt, az arca égett, és nagyon boldog volt. Amikor elment a férfi, ekkor kapcsolta fel a villanyt, dúdolta a dalt, ami a szerelméről szólt. Ádám, amikor eltávolodott kicsit messzebb a háztól, egy hatalmasat kiáltott, majd így szólt hangosan:

– Igen, igen, a világ legszebb nőjét ismertem meg, és szeretem, szeretem! – Elhallgatott, csodálatos hangja volt, és mellé szeretett is énekelni, most aztán rázendített borízú hangján. A **Báli lányt** (2) énekelte.

*A lány kit először láttam a bálon,
Szemének varázsa áttiündökölt az égi csillogáson,
Megállj idő, maradjon ez a pillanat határon,
Sose múljon el e csodás lázálom.*

Megszólalt egy kutya, Ádám ráfordult és azonnal csend lett, nem tűrhette, hogy most a szerelméről énekel és egy eb beleugat a strófába. Majd folytatta tovább.

*Táncában, mint Istennő, lebegett a teremben,
Minden férfi szem irigykedve figyelte,
A nők büszkén emelték szemüket az égre,
Hogy ily Istennő körüket megtisztelte.*

*A tánc, a keringő vitte csodás testét,
Úszott utána a fény, vigyázta léptét,
Míg én hangtalanul rebegtem nevét,
Szerelmes vágyam körülölelte galamblelkű énjét.*

Rugdosott mindent, ami a lába elé került, boldog volt, kicsit szaladt, majd újra sétált. Újra kezdte a dalt és addig énekelt, amíg haza nem ért. Pár nap telt el, a lány hiába várta a fiatal férfit, Ádámot, nem látogatott be hozzá a munkahelyére. Egyik nap Piroskát behívatta a főnöke az irodába, közölte vele, el kell mennie egy kis időre, pár hétre a Nyírségbe. Kevés irodista volt az ottani tanácsnál. A lánynak nagyon rosszul esett ez a távoli munka. De nem volt mit tennie, elment. Kapott egy kis szegényes szobát egy családnál és ez lett az idegenes otthona. Minden percben várt valami hírt Ádámtól. A napok bizony heteknek tündek. Végre, pár napra rá kapott egy levelet Ádámtól. Megdobbant a szíve, forgatta az ujjá közt a becses levelet, nem merte felbontani. Vallomást sejtetett a levélben, vagy esetleg megkéri a kezét? Remegő ujjakkal bontotta fel, ledöbbsent, amikor elolvasta, ez állt benne. „Kedves Piroska. Hogy vagy, én jól vagyok, szervusz, Ádám.” Most kiszaladt a szeméből a könnye a szerelmes lánynak. Ennyire rideg levelet még sosem kapott. Újra és újra elolvasta a levelet, már nem is látta a betűket, mert a könnye ráfolyt és a tinta összemoszta a sorokat. A kis szobában, ahol lakott, az ablaknál állt, most a pár méterre lévő ágyhoz ment és lefeküdt, de kezében szorongatta a szétázott levelet. Nem sokáig feküdt hanyatt, felkelt, a levelet összehajtogatta és eltette, nagyon szomorú volt. Elkezdte énekelni azt a dalt, amit nem szeretett, de most a szívéhez szólt. Az **Összezavarodott szerelem** (3)

*Összszavarodott lélekből fájó, vak szerelem,
Mit vétettem, hogy ezt teszed velem,
Haragszom rád! Szerelmem, ismerős idegen,
Hisz eloltottad égő lelki tüzeimet.*

*Haragszom rád, összszavarodott szép szerelem,
Talán felednem kell az átélt percekét,
Ne bánts! Kíméld sírástól ázott szememet,
Magányra vágyom, óvjad szerelmes szívemet.*

*Összszavarodott lélekből fájó, vak szerelem,
Bizakodtam és lásd mit tettél velem,
Miért e kín? Szerelmem mást ígért,
Hozd vissza őt, életem kívánja őt.*

Végigsírta a dalt, újra hanyatt feküdt és elaludt. Nagyon szépet álmodott, újra végigtáncolta a csodás estét Ádámmal, és egy csodálatos csókkal fejezték be az estét. Erre ébredt fel, boldog volt, de amint végignézett a kis szegényes szobán, újra elkeseredett. Szerelme annyira mély és tiszta volt, hogy a távolság nem számított Biharkereszttestől. Éltette Ádám viszontszerelme. Addig, amíg a levelet meg nem kapta. Letörölte a könnyeit, megkeményítette a szívét, lelkét. Elhatározásra jutott, el fogja felejteni Ádámot. Az ilyen férfi nem érdemli meg a szerelmét. Szerette nagyon Biharkereszttest, de most nem vágyott vissza a szép kis faluba. Megesküdött, sosem fog szóba állni vele, elkerüli, ha találkoznak. Itt egy kicsit elmosolyodott, tetszett neki is a fogadalma, de érezte, ezek csak üres fogadkozások, de súlyuk az nincs. Közben a fiatal férfi, Ádám várta a viszontlevelet, de nem kapta meg. A szerelmes annak tulajdonította, talán Piroska nem ér rá írni a sok munkája miatt. Kicsit azért fájt neki, mert pár nap alatt képes elfelejteni az ő nagy szerelmét. Mint az a nagy könyvben meg van írva, miért legyen neki jobb, mint a lánynak. Főnöke elküldte Bojtra, mert kértek egy asztalost. Nem szívesen ment, azonnal arra gondolt, mi lesz, ha az üzenet megjön, és ő nem válaszol rá. De megnyugtatta a főnöke, ha levelet kap, azonnal értesíteni fogja telefonon az ottani leendő főnökét. Így már megnyugodva indult el a közeli faluba. Imádta Biharkereszttest, valahol hallott egy dalt a kis faluról és nagyon sokat énekelte. **Biharkereszttes** (4)

*Kis falum, a szenvedő Fancsalból Biharkeresztessé lett,
Itt születtem én, életem a kapott életet,
Kis falum, tatár, török ANNO kivégzett,
Ám megmutattad, Biharkereszttest eltiporni nem lehet.*

*Kis falum, házaidban boldogok az emberek,
Más népek is megtalálják itt a helyüket,
S e polgárok vágyai, mindig visszakapták értékben érdekeiket,
Mellé a boldog, felhőtlen további életre a lehetőséget.*

*Kis falum, Biharkereszttes, Isten sokáig éltesse,
Háborút s kint feledd, éljél a felkínált szereteten,
Polgáraidat szeresd, vigyázzad álmukat az éji sötétben,
Vigyázzad őket, volt polgáraidat is, a temetőben.*

A napok, majd a hetek teltek, egyik sem írt a másiknak. A lány szenvedett szinte minden percben. Nem tudta feledni a szerelmes órákat. Valahogyan érezte, vagy tudta, kettőjük közt valami még történni fog. A férfi is várta a levelet, nem gondolt arra, hogy esetleg nem a szerelmes lélekből merítette a levél szövegét. A lány a véletlenre alapozta a találkozást, igaz, nem várta, de a szíve azért ezt suttogta állandóan. Már két hónap is eltelt, amikor a biharkeresztési járási tanács elnöke utasította, térjen haza, eleget volt távol. Nem nagy örömmel

ment haza, félt a találkozástól, a férfi közelségétől. Amint belépett az otthonába, keresztanyja fogadta, apja dolgozott. Annyi ideje volt csak a lánynak, hogy levetette a kabátját és keresztanyja azonnal faggatni kezdte.

– Te lány, mi történt köztetek, Ádám ideges nagyon, mert egy sort sem írtál neki, pedig ő írt neked. Talán más férfin akadt meg a szemed? – A lány sírva fakadt, keresztanyja elhűlve nézte, megsimogatta az arcát és magához húzta, megpuszilta a homlokát. Kicsit várt, tudta, hogy most egy szót sem tud kihúzni Júliából. Majd tíz percig tartott a szíve mélyéről jövő sírás, ami már szipogássá csendesedett. Piroska már kérdés nélküli mondta el:

– Tudod, keresztanya, vártam pár napig, majd csak jelentkezik Ádám a munkahelyemen, de nem jött. El kellett mennem a Nyírségbe, mert a polgármester oda rendelt, elmentem. Napokig vártam és végre kaptam egy levelet. Nagyon szép levélre vártam, tudod milyenre. – A zsebébe nyúlt a lány és elővette a már ronggyá gyűrött levelet, átadta a keresztanyjának. Széthajtogatta és nagyon nehezen, de el tudta olvasni. Igaz művészet volt, mert a lány könnye szétáztatta, na meg minden nap elolvasta. Talán abban bízott, hátha valami csoda folytán megváltozik a levél szövege, tartalma. Meg, ha őszinték akarunk lenni, Ádám keze írása azért csak ott volt, még ha ő maga máshol tartózkodott. Végre a lány keresztanyja visszaadta a levelet és csak annyit mondott:

– Ha találkozok, vele én pofozom meg, ennyi szomorúságot okozni egy ilyen szép lánynak, ez már bizony szemtelenség. – Elhallgatott, de azért még megcsóválta a fejét. Hirtelen megfogta keresztlányá kezét és rákacsintott.

– A hétvégén bál lesz, szombaton, vagyis holnap, elmegyünk, és nem foglalkozol Ádámval. Igaz, nem tudom, ott lesz-e, mert amióta elmentél, még az utcára sem akar kimenni. Jut eszembe, ő is oda volt, Bojton egy asztalos munkát végzett el az iskolának. Két hétig dolgozott a faluban. De amióta visszajött Biharkeresztesre, állandóan les az utcán és rólad kérdezősködik, mikor jössz haza, ugye nincs senkid, és a sok olyan kérdés, amire nem is tudok mit válaszolni. – Elmosolyodott, majd folytatta, de más témával.

– Apukádnak egy komolyabb munkája akadt és ezért a kicsikre én vigyázok, este jön haza kilenc óra körül, most pedig gyere enni. – Nehézkesen indult a lány a konyhába, nem volt étvágya, főleg most, hogy ilyen híreket hallott. Most már nem tudta, mit is tegyen. Mert ha a keresztanyja igazat mond, akkor az Ádám igenis szereti, csak a maga módján. Talán nem tud a nők nyelvén beszélni, ki tudja? Megkérdezni vagy esetleg egy újabb próbát tenni azt nem mer, mert hol van a női méltóság? Édesanyja, amikor még élt, sokat beszélt a női viselkedésről. Nevelte, hogyan is kell tennie, amikor egy férfi közeledik hozzá. Majd később édesapja csak ennyit mondott:

– Kislányom, büszke vagyok rád, olyan csodálatos szépség lettél, mint az édesanyád, vigyázz a becsületedre, mert egy nőnek csak ez az értéke van. – Azóta ezt be is tartja a lány, sőt, még önmagához is annyira szigorú, hogy az már bántja a keresztanyját is. Esteledett, lefektették a kicsiket és a keresztanyja is elindult haza. Piroska megfürdött és ő is lefeküdt, apját nem tudta megvárni, mert az álom elringatta. Hirtelen felriadt, férfiének hallatszott az utcáról, hegedű kísérette. Megmeredt, halkan felkelt és vigyázva, nehogy a függönyt megmozdítsa, kilesett a résen. Egy férfi állt a kapu előtt egy hegedűvel és énekelt, szerenádát adott Piroskának. A szembe lévő házban felgyulladt a villany, Marika néni kinyitotta az ablakot és feltűnően kihajolt, majd kikönyökölt és élvezte a zenét. A férfi egy romantikus dalt énekelt. A **Hála** (5)

*Hála néked szép szerelem,
Megváltozott üressé vált életem,
Szépséged fénye elvakítja szememet,
Bénává téve felhevült testemet.*

*Adj, uram, szerelmet Piroskának,
Szeressen viszont-e terhes világban,
Adj, uram, erőt e kívánságnak,
Szeressen Piroska ebben a boldogságban.*

*Hála néked, Uram, Istenem,
Hála néked, meghoztad szerelmem,
E dal maradjon Piroska szívében,
S ha dúdoló, kísérjen a szerencse.*

A dal csodálatos volt és mellé a hegedűvel, igazi művészi alkotás. Felhangzott az éjszakában egy taps, Marika néni tenyere csapkodta ritmikusan a levegőt. Majd amikor abba maradt, szinte kiabálva szólt a szerenád adó férfinak:

– Gellért, mi a fenét csinálsz itt, a feleséged tudja ezt a szerenád? Miért nem a gyerekeidet tanítod hegedülni. Nem állnék jól a hajadért, mert az biztos kiszedi a terebélyes feleséged. – A férfi körbenézett, kicsit megnyugodott, mert senkit sem látott, csak a szomszéd ablakban könyöklő és vigyorgó Marika néni. Ő nem kiabálva, inkább halkán válaszolt.

– Tudja Marika néni, beleszerettem Piroskába, és ha viszontszeret, azonnal gondolkodni fogok és el is válok az asszonytól. Milyen szép álom, együtt nevelnénk Piroskával a gyerekeimet. – Elhallgatott, Marika néni elkezdett nevetni, majd kicsi szünet után elkezdte:

– Gellért, te sosem változol meg, annyi nő volt már a feleséged mellett, mint ahányszor én megfogtam a kilincset. Miért nem válsz el és hagyod élni csonka kis családodat, boldogabban élni, mint veled? – A férfi Marika néni felé fordult és vigyorral a képén mondta:

– Nem vagyok én megbuggyanva, ha elválok, egyedül kell mindent csinálnom, egyedül kell mindent fizetnem, de így főznek rám, a randevúkra mosott és vasalt ruhákba megyek. De ha Piroska szerelme igaz lenne, gondolkoznék a váláson. – Marika néni legyintett, feltápászkodott az ablakból, de azért még hozzátette:

– Menjél haza és bújj a feleséged mellé, egy ilyen szép lány, mint Piroska, még szóba állni sem fog veled. – Becsukta az ablakot. Gellértnek elvette a kedvét Marika néni, hóna alá csapta a kopott hegedűjét és dúdolván elballagott, de azért még dünnyögte, hogy a próba az szerencse. Piroska elképedt ezen a szemtelen férfin, mit képzel ez magáról, minden nőt megkaphat, mert csak énekel orrhangon. Mérgesen feküdt vissza az ágyába. Sokáig nem aludt, még sosem hallott olyat, hogy egy nő ember szerelmi szerenád adjon egy fiatal lánynak. Fáradtan ébredt Piroska, az éjszaka rányomta bélyegét egész napjára. De nem szólt senkinek sem, nem tulajdonított jelentőséget ennek a kabarés jelenetnek. A munkahelyén mintha semmi sem történt volna, senkit sem zavart vagy éppen örült volna, hogy Piroska újra Bihar-keresztesen dolgozik. Pedig szerették a kollégái, nem avatkozott bele semmibe sem, nem volt véleménye egyetlen kollégájáról sem, és ami a lényeges, a pletykákat kerülte. Izgatottan leste a naptárat otthon, még ő sem tudta, örömmel megy-e a bálba vagy csak elmegy az unalom miatt. Nem mert Ádámra gondolni, mert a szíve szorult össze. De valami a lelkében azt súgta, el kell menni, mert... Nem volt további magyarázat erre. No de csak eljött a szombati nap. Még a délelőttel nem volt baj, lefoglalta Piroskát a házi munka, de délután, amikor megjelent a keresztanyja ünneplő ruhájában, akkor nagyon nyelt. Elérkezett a készülődés ideje. Lassan és vontatottan vette fel a ruháját, minden apróságon elszöszmötölt. Keresztanyja meg is jegyezte:

– Gondolom, nem a lassúságot akarod bemutatni bál előtt. Mondd már, mi a bajod, nem akarsz jönni? Mert ha nem, már megyek is haza. – Keresztanyja úgy tett, mint aki valóban indulni készül. A lány megijedt, megfogta keresztanyja könyökét és félve mondta:

– Kicsit félek Ádámtól, ha meglátom, nem tudom, mit is fogok mondani neki. – Elhallgatott, szomorúan nézett keresztanyja szemébe. Hallgattak, a lány odabújt keresztanyjához, tanácstalan szerelmes volt. Nem tudott mit csinálni a keresztanyja, adott neki egy puszit és mondta a lánynak kedvesen:

– Nem kell tartanod, nem lesz ott Ádám. – A lány nagyot sóhajtott. Most nem tudta eldönteni, ez jó vagy rossz hír. Azonnal azt gondolta, „mi a csodának megyek akkor oda a bálba?” Keresztanyja azonnal észrevette a lány reagálását, elmosolyogta magát. Rászólt vidáman.

– Na, induljunk már el, mert sosem érünk oda. – Kelletlenül indult Piroska el, fohászkodott, most ne legyen ott, de később nem baj, ha ott lesz. Keresztanyja hasonló gondolatokkal volt elfoglalva, de még odagondolta, ez a szerelem tönkre teszi, és mellé nem is az övé. Beértek a kultúrházba, a lány azonnal idegesen körbenézett. Nem volt Ádám sehol sem, most nem volt nagy sóhaj, talán egy kis keserűség. Elkezdődött a zene, Béla jelent meg az ajtóban, azonnal észrevette Piroskát, elindult feléjük. Közben a lány keresztanyja talált egy megfelelő asztalt, ami kicsit hátrább volt a színpadtól, ide tartottak, majd levették a kabátjukat és a szék karfájára tették. Leültek, ekkor ért Béla hozzájuk. Megpuszilta a két nőt és leült közéjük. A fiú azonnal a lány távolléte után érdeklődött, mit csinált, hol volt bálban, kivel ismerkedett meg. Piroska őszintén válaszolt minden kérdésre, de neki nem volt kérdése, mit csinált a fiú, így nagy csend ereszkedett az asztalra. Hallgatták a zenét, a lány keresztanyja elment üdítőitalért, a fiú ezt kihasználta, meg akarta fogni a lány karját, de Piroska elhúzta, a fiút ez nem érdekelte, belevágott kényes mondatába.

– Piroska, nagyon komolyan szeretnék veled beszélni. Ugye megengeded? – Piroska bólintott, nem nagyon érdekelte a fiú, minduntalan az ajtót leste, talán bejön Ádám. A fiú folytatta.

– Szeretnék veled járni, udvarolni, és ha minden rendben lesz, a házasságról is beszélhetnénk. Nagyon szép lány vagy, szeretlek. Anyáék is nagyon örülnének neked, ismered őket. Beszéltem velük a múltkor rólad és nem bánnák. Mi a véleményed? – Elhallgatott és csodás mosolyt küldve a lány felé, nógatta, válaszoljon. A lány komoly maradt, majd szinte gondolkodás nélkül kezdte el:

– Béla, ugye ismerjük már egymást majd tizenöt éve, oviban együtt ettük a zsíros kenyeret. Te, mint nagyon jó ismerősöm vagy. Nem tetszel, sosem foglak szeretni. Idáig volt huszonöt kérőm, akik feleségnek kértek, kikoszartam őket, mert egyikük sem tetszett. Olyan férfihoz szeretnék hozzámenni, akit szeretek, de nem olyanhoz, akit majd szeretni fogok pár év múlva. Keress olyan lányt, aki tetszik neked, de neki is tetszel. – Kész, befejezte. A fiú elképedt, ilyen válasza nem számított, arra gondolt, megengedheti magának ezt a nőt, mert a szülei jól álltak, megkapott mindent. Biztos volt az igen válaszban, mert neki nem kellene nemet mondani a pénze és a szülei befolyásoltsága miatt. Összezavarodott, valahogy üres lett az agya, nem tudott gondolkozni a további lehetőségen Piroskával kapcsolatban. A lány keresztanyja nagyon sokára jött vissza, a lány nem táncolt Bélával, igaz már fel sem kérte, mert attól tartott, nem megy el vele táncolni és egy napra egy szégyenkosár elég volt. A lány keresztanyja meglepetten nézett Piroskára, nem értette, miért ilyen ellenséges a lány Bélával. A középkorú nő elmosolyogta magát, tudta nagyon jól, ezt Járóka Ádám idézte elő a lányban. Hja, igen, a szerelem bizony olyanná tesz, amire nem is merünk gondolni. Piroskáról elvette a tekintetét a keresztanyja, az ajtót leste, valakit várt, de nagyon. A fiatalok meg jöttek-mentek, de nem volt köztük az, akire nagyon, de nagyon várt. Vége lett a zenének, szünetet tartottak. Béla felemelkedett, rámosolygott a lányra és csak annyit mondott:

– Majd jövök – és elment, a lány a keresztanyjára nézett, az meg rá. Összenevettek, de egyikük sem tudta, miért. Ekkor nyílt az ajtó, belépett lassan Ádám, a lány odapillantott, elakadt a lélegzete. A keresztanyja is odasandított, de úgy tett, mint aki nem lát és nem hall, lekötötte a figyelmét a szomszédos asztalnál beszélgető két lány üres fecsegése. Ádám a szeme sarkából

figyelte a lányt, Piroskát, vörös lett, idegesen emelte a szájához az üdítőt, nagyon picit ivott a pohárból. Fejét azonnal elfordította, keresztanyjára nézett, aki még mindig el volt foglalva a bámészkodással. Piroska az asztal lapján nézegette az ujjait, nem mert a bejárat felé nézni. Ádám is ideges volt, mielőtt belépett volna a terembe, először a nagy ablak függönyén keresztül szemrevételezte a vendégeket. Hatalmasat nyelt, amikor meglátta a csodálatos szép lányt, Piroskát. De azt is látta, hogy Bélával beszélget. Féltékeny lett, azonnal be akart a terembe menni, de ahogy ránézett a barátjára, aki nagyon rosszkedvű lett, kíváncsisága további figyelmet eredményezett. Közben azt is látta, a lány keresztanyja is visszaért a helyére, az asztalhoz. Elmosolyodott, micsoda keresztanya, bicajjal elszaladt hozzájuk és kérte Ádámot, ha lehet, jöjjön el, mert Piroska nagyon szeretné látni. Ádám nem akart elmenni addig, amíg a lány nincs ott, de amint meghallotta, hogy már ott van, azonnal öltözni kezdett. A lány keresztanyja gyorsan visszabicajozott a kultúrházba, nehogy feltűnő legyen a hosszú távolléte az asztaltól. Közben a helyzet nem akart változni, de ekkor felkelt az asztal mellől Béla és elment a terem másik sarkába. Most jött el a belépés ideje, lassan nyomta le a kilincset, nem akart Piroska felé nézni, de nem bírta ki. Összevillant a szemük, mind a ketten összerendezték a másik pillantásától. Elkapták a tekintetüket. Ádám azt a tervet követte, amit kigondolt az úton, nem fogja észrevenni a lányt csak akkor, amikor már a teremben van és egy véletlen útján vagy arra megy, vagy néz. Most ez nem jött be, lebukott! A lány, Piroska a szeme sarkából figyelte, merre fog menni Ádám. Ledöbbsent, egyenesen feléjük tartott, az idegessége egyre nőtt. Igaz, Ádám is ideges volt, még nem tudta, mit is fog mondani, ha az asztalhoz ér. A lány keresztanyja érezte a levegőben az iszonyú feszültséget, nevetett magában. Ádám az asztalhoz ért, a lány keresztanyja most nézett előre, és mint aki meglepődik, felhúzta a szemöldökét. Piroska még mindig az ujjait nézegette, szeme sarkából látta, amint a szeretett férfi megáll az asztalnál. A lány keresztanyja látta, hogy keresztlánya a szeme sarkából lesi Ádámot, majdnem elnevette magát, de így csak vidáman szólalt meg, komolyságot erőltetve nevető szájára.

– Szerbusz, Ádám, de régen láttalak, nézd, Piroska, ki van itt! – Piroska megemelte a fejét, mint aki most riadt fel keresztanyja hangjára és ránézett Ádámra, majd kiugrott szívével hadakozva, nyugalomra intve. Ádám nem tudta, mit is csináljon. Kínos csend telepedett közéjük. A lány keresztanyja sietett a férfi segítségére.

– Ha gondolod, le is ülhetsz, szerintem úgy jobban tudsz gondolkozni, mit is mondjál, ha végre meg akarsz szólalni. – Piroska elnevette magát, tetszett neki a férfi zavart viselkedése. Ádám elhúzta a széket az asztaltól és lassan leült. Szinte úgy, mintha minden pillanatban arra várna, hogy elzavarják. A férfi ránézett a lányra, de azonnal továbbsiklott a tekintete a keresztanyjára. Megszólalt a zene, keringőt játszottak, Ádám azonnal a rosszra gondolt. Ha felkéri a lányt, az biztosan nemet mond. Ezt azzal támasztotta alá, hogy amióta nem találkoztak, talán az érzése is kihűlt. Míg a lány várta, hogy felkérje a férfit, de ugyanezt gondolta ő is. Ádám elmosolyogta magát, mert ahogy ránézett megint a lányra a gyomra megmozdult, erre azt mondta a napokban az egyik unokatestvérének, hogy ha Piroskára gondol, a gyomra összeszorul a szerelemtől és el kell vennie feleségül, hogy megszűnjön ez a fajta fájdalom. Gondolt egyet, lesz, ami lesz alapon, felkéri a lányt, ha nemet mond, akkor odébb áll.

– Felkérhetlek táncolni? – A lány azonnal megmozdult, de észbe kapott, nem szabad azt mutatnia, hogy alig várta már ezt a két mondatot Ádámtól. Elmosolyodott, amitől Ádám gyomra megint megmozdult, majd így válaszolt: - Igen. – Ennyi, nem mert tovább beszélni, mert az ő gyomrában is a pillangók röpködni kezdtek, főleg amikor arra gondolt, hogy Ádám átöleli és érzi a férfitest minden rezdülését. Ádám felemelkedett, majd a lány háta mögé lépett és várta, hogy felemelkedjen a székről, ekkor udvariasan kihúzta alóla, majd, amikor arrébb lépett, visszatette a helyére az asztalhoz. Megindultak a táncparkett felé, majd a férfi átfogta egyik karjával a derekát a másikkal megfogta az apró kezét. A lány egyik keze pihent a férfi

erős karján, míg a másik keze elveszett a hatalmas tenyérben és így belevesztek a táncolók tömegébe. A lány keresztanyja elmosolyodott, szemével követte egy darabig keresztlányát, majd elővett egy darab papírt és ráírta: „Elmentem haza, mert megfájdult a fogam.” Ezt a lány pohara alá tette és mosolyogva felkelt az asztaltól. Érezte, ő már nem ide való, és egyedül ebben a csodálatos fiatalos kavalkádban csak az emlékek fognak felülkerekedni és fájni, ami elmúlt. A két fiatal táncolta a keringőt, csodálatosan érezték magukat, érezték egymás szerelmét. Majd jött a többi zeneszám addig, amíg szünetet nem tartottak. Az asztalhoz amikor visszaértek, Piroska megtalálta a papírlapot, sajnálta a keresztanyját a foga miatt, de most egy kicsit fellelegzett, végre egyedül van Ádámmal. A férfi elfelejtette elengedni a lány kezét az asztalnál, de Piroska nem is bánta. Nagyon sok kérdésük lett volna egymáshoz, de úgy érezték, ezt a pillanatot nem szabad tönkre tenni holmi régen történt bagatell dolgokkal. Néztek egymás szemébe, talán kerestek valami választ az érzelmeikre, de hogy nem találtak, a simogatást választották. Ádám nagyon szerelmesen hallgatott, míg Piroska nem bírta a csendet és megjegyezte:

– Ugye nincs barátnőd vagy valami nő-kapcsolatod? – a választ nagyon komolyan várta, még nem beszéltek hasonló témáról. A férfi azonnal válaszolt.

– Nincs senkim, nem járok senkivel sem, veled szeretnék járni, ha te is akarod. – A lány nagyon komolyan kérdezett vissza:

– Valóban akarod? – Ádám kicsit megszorította Piroska kezét és már mondta is nagyon komolyan:

– Nagyon akarom, még sosem akartam az élettől semmit, de ezt nagyon szeretném. – Ahogy befejezte, megemelte a kis kezét és megcsókolta. A lány elmosolyodott, de mielőtt megszólalhatott volna, Ádám folytatta.

– Szeretnék elmondani neked egy nagyon fontos dolgot, ami velem történt meg. Gondolom, a keresztanyád már elmondta: huszonhat éves vagyok. Nagyon szégyellem magamat, ha erre az életem egyik mozzanatára gondolok. – Pici szünetet tartott, a lány ideges lett, valami rosszat érzett, egy megmagyarázhatatlan rosszat. Nem szólt, csak nézte a férfi őzbarna becsületes szemét, ami izzott a szerelemtől. Folytatta tovább:

– Tudod, nagyon szegények vagyunk, pár éve itt ebben a teremben megismerkedtem egy nővel, elvált volt. Nagyon belém szeretett, de én nem szerettem. A szüleim nagyon megkedvelték a nőt. A nevét nem mondom, mert nem látom értelmét. A szüleim már elkönyvelték, hogy összeházasodunk. A nő gazdag volt nagyon, azonnal kivett volna a szegénységből bennünket, ha házasságra lépünk. Nekem nem nagyon volt az ínyemre ez az egész kapcsolat, de sajnáltam a szüleimet és a testvéreimet. Anyámék és a nő kitűzték a házasságkötés napját, de nekem előtte való napon szóltak. Nagyon mérges lettem, szerettem volna, ha én döntöm el, hogyan is folytassam az életemet tovább. A nőnek elmondtam, nem szeretem, és ha lehet, fejezzük be a kapcsolatunkat. Nem akarta megérteni, szidott, fenyegetett. Anyámék is ellenem fordultak. De azért lassan újra rendbe lett téve körülöttem az élet. A nő elment Biharkeresztesről, nyugton hagyott, azóta csak egyetlen egyszer hallottam felőle, férjhez ment és már gyereket is szült. Ezt csak azért mondtam el, hogy ne mástól tudd meg és főleg ne elferdítve, mert az emberek hajlamosak a túlkapásokra. – Befejezte, most vette el a tekintetét a lányról, szégyellte magát. Piroska még mindig a férfi arcát kémlelte. Elgondolkozott, nagyon becsületes férfi, az már szent igaz. A keresztanyja nem tévedett. Látszik, a pénz nem számít, ha az érzelme van veszélyben. A lány nagyon jól érezte magát, de a férfi is. Piroska agyában csak egy járt: megtartani ezt a férfit örökre. De ahogy érezte, nem lesz nehéz. Míg a férfi hasonló gondolatokkal barátkozott, micsoda nő, ezt nem szabad elengedni, küzdeni kell érte, még akkor is, ha az élete veszélyben lesz. Érezte, megtalálta az élet magvát, csak ápolni kell, míg érett fává nem alakul. A férfi szeretne volna megcsókolni, ám tudta, ez lehetetlen, hiszen

nagyon kevés idő telt el az ismerkedésüktől. De a simogatást, azt nem tiltja semmi és senki, az arcát, a kezét és a fejét. Úgy érezték, nagyon rövid volt a bál, kicsit elszomorodtak, amikor bemondták a jó éjszakát-okat. De elindultak hazafelé, most nemcsak egymás mellett, de a kezük is egymásba fonódva, nem úgy, mint az utolsó báli találkozás után. Piroskához értek, megálltak egymással szemben és hallgattak. Nézték egymást. Ádám arra gondolt, de jó lenne megcsókolni ezt a szép lányt, míg a lány meg arra: de jó lenne, ha megcsókolna Ádám. Ez az óhajuk egyelőre még váratta magát. Elköszöntek egymástól és a lány már sarkon is fordult és belépett a kapun. Ádám szidta magát, még csak kísérletet sem tett egy puszi erejéig. Míg Piroska szintén Ádámot okolta, amiért még csak nem is hajolt az arcához. Annyira a hatása alatt voltak az egy csók és más semmi gondolatnak, hogy még a randit is elfelejtették. Ádám pár méter után észhez tért és eszébe jutott ez a legalapvetőbb szerelmi kérés. Visszafordult, de a lány már eltűnt, semmi lehetősége sem volt egy gyors megbeszélésnek sem. Na, ez aztán megint felmérgette, szeretne volna megpofozni saját magát, hogy lehet ennyire eszetlen. Mérgeiben felnevetett, vagy nagyon akarja ott fenn a Mindenható, hogy együtt legyenek, de akadályokkal, vagy nem akarja, hogy összekerüljenek. No, de nem adja fel olyan könnyen, nem fog rajtra vigyorogni fenn senki sem, mert feladja, azt már nem! Hazaért, gyorsan levetkőzött, fogat mosott és már le is feküdt, de nem tudott aludni, annyira fel volt csigázva a lelke. A lány sem volt másként, ő is az elmúlt csodás órákon gondolkodott. Mindketten hanyatt feküdtek, újra átéltek a találkozás kellemes óráit. Másnap döbönt rá a lány, mikor is fognak találkozni Ádámval, mert nagyon szeretne volna már látni a férfit. A tanácsnál nem volt ideje gondolkoznia, mert nagyon sok munkája akadt. De Ádám nem így volt a munkaidejével, egy asztal lapját csiszolta és itt volt ideje gondolkodni. Tudta, Piroska délután négy óráig dolgozik, elmegy a tanács elé és megvárja. Nem tudta, mit is fog szólni erre, mert fennállt annak a veszélye, hogy meglátják őket és ebben a kis faluban azonnal elindult egy pletykafolyamat róluk. De ha szeretik egymást, akkor nem foglalkoznak vele, sőt még örülnek is neki, mert akkor a kapcsolatuk erősebb lesz. De ehhez kell a lány érzelme és hallgatóságos beleegyezése is. Nagyon megkönnyebbült, ránézett az órára, elkeskenyedett a szája, még hét órát kell várnia. Végre vége lett a tanácsnál a lány munkaidejének, megszokott mozdulatokkal pakolta el az íróasztaláról a munka kellékeit. Kilépett az irodájából, lement a földsintre és végigballagott a folyóson. A bejáratú ajtóhoz ért, ledöbönt, Ádám az ajtótól pár méterre álldogált és nagyon nézett befelé az épületbe. Amikor meglátta Piroskát, az ajtóhoz ugrott és kinyitotta. A lány vére felszaladt az agyába, kicsit megsédült, nem várta a férfit, nem is mert arra gondolni, hogy eljön elébe. Pillanatra megállt, majd lassan elindult mosolyogva a komoly férfi felé. Kilépett az utcára, nagyon boldog volt, azonnal a férfi arcához hajolt és adott neki egy pusztit. A férfi csuklott egyet, a lány ekkor már visszanyerte az önuralmát és vidáman köszönt.

– Szerbusz, Ádám, nagyon örülök neked, hogy eljöttél elébem, vagy nem hozzám jöttél? – Ádám, ahogy meghallotta, mit is mond a lány, azonnal észhez tért, majdnem sértődötten közölte:

– Kihez jöttem volna, senkit sem ismerek itt a tanácsnál. – Elhallgatott, a puszin gondolkodott, kicsit piros lett az arca. A lány lassan elindult, Ádám mellé lépett, Piroska belekarolt, amitől a férfi megint csuklani kezdett. A lány ekkor jött rá, a férfinak még sosem volt olyan nővel dolga, akit szeretett vagy szeretne őt. Ballagtak egymás mellett, Ádám lassan megint észhez tért, megjegyezte vidáman:

– Ha holnap megint eljövök elébed, akkor kettő pusztit kapok. – Piroska elnevette magát, hamiskásan ránézett, vidáman válaszolt:

- Igen, de te kezded a pusztit. – Ez megint sok lett a férfinak. Újra csuklani kezdett. Piroska megint felnevetett, de most nem szólt semmit sem. A férfi megfogta a lány kezét, ami a karján nyugodott. Piroska kicsit megszorította, ami nagyon jól esett a lánynak. Lassan a Kossuth utcába értek, a lány háza előtt álltak meg. Ádám a lánnyal szemben állt, halkán mondta:
- Szombaton nem lesz most bál, de vasárnap megyünk a templomba, ha van kedved, eljöhetsz velem és ott bemutatnád a szüleimnek. – Leste a választ, Piroskának nagyon jól esett, azonnal vissza is kérdezett:
- Melyik templomba lesztek? – Ádám azonnal rávágta:
- A katolikusban. – Piroska elsápadt, halkán mondta szinte magának:
- Nem lehet, mert én református vagyok, apámék nagyon vallásosak, és nem mehetek másik vallású templomba. – Most Ádám lepődött meg, de feltalálta magát.
- Nem gond, akkor elmehetnénk a színelőadásra, ami szombaton délelőtt lesz. Verseket mondanak, meg történeteket mondanak el amatőr színészek, mit szólsz hozzá? – A lány hangja kicsit szomorúan csendült fel.
- Igen, ez remek ötlet. – Elhallgatott, ez az első komoly akadály, ami eléjük tárult. Ádám megsimogatta a fejét és vigasztalni kezdte.
- Ne legyél szomorú, ez nem akadály kettőnk között, meg más sem. – Piroska ezektől a mondatoktól megnyugodott. Megfogta a férfi kezét, nézte a szemét és már vidámabban mondta:
- Most mennem kell, mert a testvéreimet el kell látni. Apukám még dolgozik, és a keresztanyám vigyáz a kicsikre, le kell váltanom. – Elhallgatott. Ádám szomorú arcot vágva kezdte:
- Ugye nem haragszol, amiért elmentem elébed? Tudom, sokan láttak most bennünket együtt. Holnap biztosan a szájukra vesznek miattam. – Várakozóan nézett a lányra, mit is szól ehhez a most kialakult helyzethez. Piroska elmosolyodott.
- Nagyon örültem, amikor megláttalak, és nem foglalkozok a kolléganőimmal, gondoljanak, amit akarnak. Ugye nem szégyellsz velem végigmenni az utcán? – A férfi ledöbbsent, kicsit haragosan mondta:
- Hogy mondhatasz ilyet, egy csodálatos lánnyal öröm végigmenni itt Biharkeresztesen, én akartam ezt tőled kérdezni. De már nem kérdezem meg, mert válaszoltál az előbb. – Piroska elmosolyodott.
- Most pedig mennem kell. – Ádám azért még az utolsó szó jogán megjegyezte:
- Ugye holnap, ha megint meglátsz, a tanács előtt, amint várok egy csodálatos lányt, nem fogsz elzavarni? – Piroska majd kiugrott a bőréből, azonnal válaszolt:
- Örölnék neki, ha holnap találkozónánk munka után és haza kísérl. Sajnos, nem érek rá egy kicsike sétára, mert várnak a kicsik. – Hirtelen Ádámhoz hajolt és adott neki egy pusztit. Már fordult is el és lépett a kapuhoz, belépett, pár lépésre a bejárat ajtóhoz ért, lenyomta a kilincset és belépett a házba. Ádám csuklani kezdett, szidta és figyelmetlen gyáva alaknak tartotta magát. Lassan elindult hazafelé. Az úton, ahogy végiggondolta újra a tanácstól a lány házáig a történeteket, nagyon boldog lett. Ekkor érezte először, a lánynak ő sem közömbös. Ádám amint hazaért, azonnal nekilátott az asztalos munkának, szerette volna, ha az idő nem hogy haladna, hanem repülne másnap négy óráig, amíg a lánnyal nem találkozik. Eljött az este, Piroskakéhoz egy pár szomszéd átment és beszélgettek, majd a keresztanyja, akinek nagyon szép hangja volt, elkezdett énekelni. Nem sokat kérték magukat, pár perc múlva már énekelni kezdett a kis társaság. Piroska édesapja, Gábor kezdte el a *Kiskertem* (6) című dalt.

Kis kertemnek szegletében rózsák illatoznak,
Lányok szolgatják, s bizony ettől álmodoznak,
Vigyázzatok fiúk, ne higgyetek az illatnak,
Csak a szép szerelmes bódító suttogásoknak.

Mikorra a második strófát kezdte el, már csatlakozott hozzájuk a keresztanya, és az egyik szembesomszéd. Piroska kedvetlen volt, de boldog, hiányzott a férfi kellemes hangja, de a dalra figyelt, dúdolta.

Lányok-lányok, hamis a nézések.
A fiúk szívét azért kíméljétek.
Vigyázzatok fiúk, győz a szenvedések,
Ha a lányok szerelmét kinevetitek.

Lányok, fiúk egy a szerelmetek.
Vigyázva ízelejtétek, s boldogan éljétek,
Kis kertekben a rózsákat figyeljétek,
Illatuk s az emléke szerelmetekre emlékeztessen.

Még egyszer elénekelték, de ekkor már mindenki énekelt, a majd tizenöt fős kis lelkes társaság. Az egyik bal oldali kertszomszéd belekezdett egy nagyon szép dalba, ezt Piroska is ismerte, azonnal beszállt ő is a dalolók közé. Meglepődött mindenki a hang hallatán, nemhogy a szépsége, de a hangja is lenyűgözte a társaságot, de nem sokat gondolkoztak és már kórusban énekelték együtt, csak úgy zengett a kis ház. A **Biharkeresztesi búcsú** (7) dalt.

Biharkeresztesi szép lányok, Isten veletek,
Elhagyom ma végleg a szép szemeket,
A szeretett lány összetörte reményteli szívemet,
Talán máshol elfogadják hűségese szerelmemet.

Biharkeresztesi szép lányok, búcsúzódom tőletek,
Köszönöm a sok nyári éji szerelmeket,
Köszönöm a forró csókok ízét, nektek,
Köszönet szerelmes, mélyből jövő szenvedélyteket.

Elmegyek, vissza se nézek, sosem,
Csalódást kaptam a lánytól, kit szerettem,
Lányok, Isten veletek, viszem szenvedésemet,
Örökre elmegyek, pedig szeretlek, Biharkeresztesem.

Egy pillanatra csendlett, majd folyt tovább a dalolás. Piroska szívébe nyilallt egy gondolat. Mi lesz, ha így jár Ádám? Elmenekül, mert csalódik benne. Ennek nem szabad így történnie, mint ahogy a dalban is van. De majd ő vigyázni fog erre a szép szerelemre. Természetesen Ádámot nem kérdezheti erről a szerelemről, egyelőre semmit sem, mert még szégyenlős ez a kapcsolat. Ádám is abbahagyta a munkát, elfáradt. Nehéz gerendákat kellett cipelnie, igaz akkor nem érezte, de ez az erejét is igen csak próbára tette. De nagyon jókedvű volt. Érezte, szereti a lányt, és ő is szereti. Ez akkora erő, hogy ha kell, a szerelméért napokon keresztül is tudná a fagerendákat pakolni. Megmosakodott, most teljesen felfrissült, már nem érezte az izmai megerőltetését. Barátja kopogott be hozzá, a kocsmába invitálta egy korsó sörre. Azonnal elfogadta a meghívást, mert szerette volna elmondani neki, micsoda csodálatos nőbe szerelmes. Nem sokáig volt a baráti körben, megbeszélték a férfidolgokat, mint a meccsek, a nőket kibeszélték és mellé jókat vihogtak. Micsoda szerencse, nem volt a környéken nő, mert biztosan a szemüket kikaparták volna a vidám férfiaknak. Másnap elkezdődött a szokásos munkanap. Mindketten nagyon várták a munka végét, ami ha nehezen is, de csak eljött. Ádám már majdnem egy órával előbb érkezett, mert mi van, ha véletlenül elengedi a polgármester a

dolgozóit valami oknál fogva, és akkor elkerülik egymást, ami bizony végzetes lenne a férfi részére. Hiszen nem látná a szerelmét csak egy pár óra múlva. Na, igen, ez a szerelem. Végre, amikor meglátta Piroskát, aki szintén ideges volt, mert, hogy eljön-e Ádám, vagy nem, mert valami munka akadt, ami neki is szörnyű végzetes lett volna. Mert a szerelemben nincs türelem, és nincs véletlen, ugye milyen igaz! De nem volt semmi rendkívüli a találkozás előtt. A két ideges szerelmes iszonyú dobogó szívvel, egymással szemben állt. Ádám gyáva nyuszi-ként falt a szemével a lányt. De a lány sem volt külön, csak gondolkozni tudott. Egy hatalmas puszt nyomott Ádám orcájára, amitől a férfi csuklani kezdett, mint minden alkalommal, ha Piroska hozzáért. Majd karon fogta az ámuló béna férfit és elindultak hazafelé a Kossuth utcába. Pár méter után azért észhez tért Ádám, karján Piroska karja és szorosan hozzá bújva, azért az eszt még mindig kereste. Piroska csacsogott, Ádám azon gondolkodott, hogyan kellene a szót átvennie a szép lánytól. Eljött az idő és Piroska elhallgatott, elfogyott a mondanivalója. A lány is volt olyan ideges, mint Ádám, csak ő arra gondolt, ha sokat és gyorsan beszél, bátrabb lesz és nem lehet rajta észrevenni az idegességet. Ádámnál bevált! Most jött a férfi, el is kezdte:

– Piroska, holnap lesz egy nagyon szép film a moziban, ha van kedved és időd, eljöhetnél velem. – A lány nagyot nyelt, igazi randevúra hívta Ádám. A szíve hevesen kezdett dobogni, szinte jelezte, ezt el kell fogadnia. De ott vannak a testvérei, ki felügyeli és eteti őket? Azonnal a keresztanyja jutott eszébe, kiségetheti, mert a gyerekeket nagyon szereti és nincs senkije. Kicsi szünet után válaszolt.

– Elfogadom, de először beszélnem kell a keresztanyámmal. Amikor hazaértünk, megvársz a kapu előtt, beszaladok és megkérdezem. Rendben lesz így? – Ádám már mondta is idegesen:

– Ha nem tudsz jönni, nem baj, majd egy másik napra áttesszük a mozit. – Piroska azonnal mondta is:

– De biztosan el tudok menni, csak meg kell beszélnem. – Ádám most nem szólt, érezte ő is, olyan lett most az egész beszélgetés, mintha megbánta volna az invitálást. Lassan hazaért a lány, elengedte Ádám karját és már be is libbent a házba. Pár perc múlva már jött is kifele, nagyon vidám volt.

– Holnap elmehetek a moziba veled. Most pedig szerbusz, sietnem kell, keresztanyámnak el kell mennie bevásárolni. – Hirtelen Ádámhoz hajolt és az arcára akart egy puszt adni, de nagyon gyorsan és eltűnni a házban. Nagyon ideges volt a mozi miatt. De a gyors puszt azt eredményezte, hogy nem tudta kiszámítani Ádám mozdulatát és a férfi száját nyomta a szájához. Ahogy hozzá ért, mintha áram csapta volna meg, megrázkódott. Pillanatokon belül el akarta a fejét húzni, de Ádám most a férfias érzéseit követte. Két kezével azonnal megfogta Piroska arcát. Nézték egymás szemét, majd lehunyta a szép lelki tükör kapuját a lány. Ádám lassan a szájához ért. Megcsókolta a lány száját. Piroska visszacsókolott. Hirtelen észhez tért, a kapujuk előtt csókolódzik, ez nem valami szép tőle. Kinyitotta a szemét, Ádámot nézte, majd hirtelen sarkon fordult és beszaladt a házba. Még hátranézni sem mert, annyira szégyellte magát.

Na, de a szerelem nem ilyen szégyenlős, megköveteli az érzés a maga jussát. Másnap idegesen készülődött Ádám Piroska munkahelyére. Arra gondolt, elmennek, és együtt veszik meg a mozijegyeket az esti 8 órai előadásra. Piroska is fel volt dobva, amíg dolgozott, az első bensőséges együttlét következik. Nagyon várta a munka végét, de nemcsak ő volt ebben a várakozásban. Amint kilépett a tanács épületéből, Ádám sietett feléje, egy csokor margaréta volt a kezében. Boldog mosollyal az arcán nyújtotta át. Piroska nagyon boldog volt, tartotta az arcát egy pusztira. Ádám azonnal egy hatalmas cuppanós puszt adott, amitől mindketten nevettek. Elindultak, Ádám már mondta is a tervét.

– Ha nem haragszol, most elmennénk a moziba és veszünk két jegyet az esti előadásra. Utána nem tudom, mi a terved, haza kell menned vagy együtt maradhatunk a mozielőadás végéig? – Várakozóan figyelte a lányt, aki hozzá bújott és boldogan lépdelt Ádám mellett. Ránézett a férfira, igaz, kicsit alulról, mert másfél fejjel volt alacsonyabb Piroska. Elmosolyodott, ahogy a férfi arcát fürkészte és várta a választ. Pár másodpercet azért várt, nehogy azt a látszatot keltse, hogy ő az, aki nagyon együtt akar lenni Ádámmal. De hirtelen gondolt egyet és visszakérdezett.

– Te hogyan szeretnéd? – Levette a tekintetét Ádámról és várta a furcsa választ. Ádám nem késlekedett, azonnal válaszolt.

– Azt szeretném, ha csak a mozi után válnánk el. – Piroska megkönnyebbült, nem ő mondta el az óhajtott választ. Nem késlekedett, ő is azonnal válaszolt.

– Igen, én is azt szeretném. – Már megbánta, amiért ezt mondta, de folytatta abban a hiszemben, hogy Ádám nem is veszi észre.

– Keresztanyámmal így beszéltük meg. – Abbahagyta, mert Ádám megállt és az arcára egy nagy puszit adott, ami nagyon jól esett a lánynak. Majd folytatták tovább a sétát, kaptak a karba öltve a moziig. Az utcán nézegették a mozi mai műsorának a reklámjait. **A Bajadért** adták, **Kálmán Imre** operettjét. Nem is gondolkoztak sokat, azonnal megvették a két jegyet. Majd újra az utcára mentek, volt még több mint 3 óra a filmvetítésig. Tanácstalanul álldogáltak, majd Ádám kérdezte.

– Ha esetleg meghívnálak a presszóba egy üdítőre, kávéra, sütre, ugye nem utasítod vissza? – Néztek egymásra, Piroskának ekkor kordul meg a gyomra, kicsit elpirult, talán meghallotta a férfi. De nem, Ádám izgatott volt, elfogadja-e a meghívást a szép lány. Piroska bólintott és újra belekarolt Ádámba, aki azonnal a mennyekben érezte magát. Jobb karján nyugodott a kis kéz, Ádám a bal kezével megfogta, Piroska nem húzta el, sőt nagyon örült az érintésnek. Elmentek a pár száz méterre lévő kicsi presszóba, leültek, Piroska egy franciakrémest narancsitalal kért, míg Ádám egy kávé. Boldogok voltak. Ádám most nem fogta vissza magát. Csókolgatta Piroska két kezét, simogatta a karját, az arcát, de csókot még nem mert lopni. Nagyon gyorsan elszaladt az idő, majdnem elkéstek a mozielőadásról, nevettek. Beültek és elkezdődött a vetítés, először a világhíradó. Beszámoltak, hol volt nagy politikai esemény. Majd a szocialista eszmékkel hogyan építettük idáig hazánkat. Ádám most először mert nyíltan a csókra rátérni. Két tenyerébe fogta Piroska arcát és lassan közelített a szájához. A lány becsukta a szemét és várta a csókot, Ádám nem késlekedett. Ez a csók már a szerelem igazi diadalát jelezte. A lány is simogatta Ádám arcát, a vállát, az izmos testet. Megint kiszaladtak az időből, mert most megszűnt az időérzésük, elkezdődött a film. Piroska egészen Ádámmal bújott. A lány a szeme sarkából körbenézett a félsötét teremben és kicsit elcsodálkozott. Sok szerelmes pár vadul csókolódzott, elmosolyodott. Tehát akkor nem kell szégyenkeznie, mert szerelmével ő is ezt tette pár perce. Nézték a csodálatos operettet. Néha egy-egy csókkal tartottak szünetet, de azért végignézték a szép filmet. Nagyon tetszett mindkettőjüknek ez a dalos zenei mű. Kicsit szomorúak voltak, amikor a „vége” szó megjelent a filmvászon alján. Telt ház volt, lassan araszolva, lépésben haladtak a kijárat felé. Amikor kint voltak, pár méter után muszáj volt egy csókot adni-kapni, mert égtek a vágtyól. Megindultak Piroska háza irányába. Beszélgettek, főleg a filmet ecsetelték, Ádám így kezdte:

– Nekem az egész film tetszett, de főleg amikor a **Zúgó Gangesz partján** című dalt meghallottam, azonnal elérékenyültem. De aranyos volt az indiai herceg, amikor közli, hogy egy indiai herceg nem tud keringőzni. És elkezd táncolni, mert megtanította Odelle. Csodálatos volt ez az Odelle és Radjani keringője dal. – Elhallgatott, Piroska is megjegyezte vidáman:

– Nekem is nagyon tetszett a **Jöjj, India minket vár** dal, főleg amikor a herceg megjegyezte: **kettő ezer éve várak rád**, azonnal magamra gondoltam – Ránézett Ádámmra, aki azonnal értette a célzást. Most meg kellett állniuk egy hosszú csókra, mert ezt muszáj volt emlékeztessé tenni, ezt a megjegyzést. Kicsi szünet után Piroska halkán kérdezte:

– Te is szeretsz énekelni? – Ádám azonnal válaszolt, gondolkodás nélkül.

– Igen, nagyon, és te? – Piroska nem lepődött meg a gyors visszakérdéstől, ő is késlekedés nélkül rávágtá:

– Igen én is, tegnap volt nálunk egy kis énekes est, a szomszédok átjöttek és sok dalt énekelünk. Apának is nagyon szép hangja van, de a keresztanyámat, ha hallnád, elérékenyülnél, mint én. – Ádám kicsit eltolta magától a lányt, és a szemébe nézve mondta:

– Most egy dalt énekelek el neked, ez legyen örökre a tied, mert ez, hogyan is mondjam... – Megakadt, nem merete mondani, a szerelmét adja át dalban. Kicsi szünet után elkezdte a késő esti biharkeresztesi utcán a **Vágyom utánad** (8) című dalt.

Vágyom a párom egy életen át,
Éjjel és nappal szorosan ölelném át,
Érzem a véget, ha érzem a távolságát,
Szeretlek, mint tavasz a hóvirágját.

Vágyom a szád, csókjaid forró szomját,
Szemednek éjkék csillogásának varázsát,
Vágyom testednek minden rezdülő ritmusát,
Szeretlek, míg hallod szívemnek dobbanását.

A szavak élnek, az érzések örökre szólnak,
Szeretlek s e szó láncot vet a mának,
Jövőnket viszi a szerelem, a dicső világnak,
Légy része életem boldog folyásának.

Piroska szeme könnybe lábadt, Nem értette saját magát, mert egy olyan érzés kerítette a hatalmába, amivel nem tudott megbirkózni. Halkan sírva fakadt. Nem tudta elképzelni, hogy őt szeretheti valaki, nem, mint testvér, valahogyan másként. Ádám megállt, elővette a szép vasalt zsebkendőjét és a lány szemét elkezdte törölgetni. Megijedt, arra gondolt, most nagyon megbántotta a lányt. Megfogta az állát, Piroska megemelte a fejét, szégyellte magát. Ádám megcsókolta a száját, a sírástól sós volt, meg is jegyezte, hátha vidám lesz:

– Csodálatos a csókod, enyhén sós, ugye még egyszer megcsókolhatom? – Piroska elmosolyodott, odatartotta a száját Ádámnak. Megkapta a csókot, ekkor merete Ádám megjegyezni:

– Ne haragudj a dalért, ha tudom, hogy megbántalak vele, nem éneklek el. Ugye nem haragszol? – Piroska ránézett, halkán suttogta:

– Nagyon szép meleg hangod van, csodálatosan énekelsz. Meghatott nagyon és ezért sírtam. – Nem merete elmondani, hogy a szerelem és a szeretet hozta ki a könnyeit. A valahova tartozás öröme készítette a sírásra. Lassan újra megindultak, de valami most történt kettejük között. Valami elmúlt, de azonnal újra is kezdődött. Nem tudták mi, de azt igenis érezték, sosem fognak elválni. Szótlanul mentek tovább, de lelkük nyugodt volt, nem siettek, érezték egy iszonyú nagy békességet. Piroska hazaért, most nem dobogó szívvel ölelték át egymást, nem, tudták holnap, holnapután és egy örök életen át találkozni fognak és egymás közelében élik meg azt az életet, amire mindenki vágyik. Kimondatlan szavak, beteljesült élet, amit érezték. Sokáig tartották egymást átölelve, majd Piroska mozdult meg, nyújtotta a száját, ami azt jelentette, most el kell válni egy kicsinyke időre, mert a holnap bizony hamar eljön és a munka

is várja. Elváltak, egy szót sem szólt egyik fiatal sem, tudták, találkoznak másnap. Piroska amint belépett a házba, újra sírva fakadt, édesanyjának beszélt, csak úgy jöttek a szavak. „Anya, nagyon boldog vagyok, ugye te is ilyen voltál apával? Miért hagytál itt bennünket, nagyon hiányzol, szeretlek.” Bement a kis szegényes szobájába, leült az ágya szélére. Sírt. Nem tudta magát türtőztetni. Halk kopogásra riadt, megtörölte a szemét és kiszólt:

– Tessék. – Apja lépett be. Amint meglátta a lányát sírni, megijedt, gyorsan mellé lépett, majd leült az ágyra. Az apa hatvan felé járt, de a hajában egyetlen ősz hajsza sem volt. Nem nézett ki ötvennél többnek, pedig érezte már a sok munka súlyát, ami már több mint egy fél évszázadot ölelt fel. Magas, szikár férfi, akin csak tiszta izom volt. Piroska azonnal a vállára hajtotta a fejét, most tört ki igazán a zokogás belőle. Apja simogatta a fejét, valahogy megérezte, ez egy lelki vihar. Lassan csendesült a sírás. Szívgva szólalt meg:

– Apa, hiányzik anya. – Apja kicsi szünet után válaszolt:

– Nekem is hiányzik. – Újra hallgattak, apja Piroskának adott egy puszit a homlokára. Megsimogatta a fejét. Piroska megint suttogva mondta:

– Apa, szerelmes vagyok. – Megint csend lett. Piroska apjának lassan jutott el a tudatáig a mondat és a bejelentés. Kicsit eltolta magától a lányát és halkán csak ennyit mondott:

– Értem. – Nem kellett ehhez monológ, kioktatás. Eszébe jutott meghalt felesége, akit 17 éves korában ismert meg. Szeretem első látásra. Tizenhét évig éltek együtt és elment örökre. Sosem fogja kiheverni, elvitte a szeretetet, azt a szeretetet, amit ketten éltek meg és ezt mutatták meg a világnak. Ezt tanulta meg Piroska is és a testvérei is. Majd fél órát ültek egymás mellett, mikorra apja szólalt meg:

– Pihenjél le, kislányom, tudom, nehéz lesz elaludni, mert minden szerelemben benne van a rossz alvás. A másik utáni vágy, szeretet és féltés, de ezzel együtt kell élni. – Felemelkedett, egy jó éjszakát puszi lánya homlokára és lassan kiment a szobából. Aggódott, mi lesz a lányával, lassan kirepül az életbe, de azonnal elmosolyodott. Felnőtt, de micsoda hamar, egy kicsit várhatott volna még, hiszen annyira törekeny, és az igazság az, még nem készült fel a felnőtté válására az apa. Legyintett, és ebben benne volt minden, a boldogság, a boldogtalanság, a lemondás és a megalkuvás. Piroska gyorsan lefűrdött és ágyba bújt, könnyezve aludt el, a boldogság könnyei ringatták álomba.

Természetesen Ádámot sem hagyta érzéketlenül ez az este. Kicsi öröm is vegyült a boldogságába, ugyanis szeretné feleségül kérni a lányt, mert ő a nagy Ő. De nem valami jól keres, tenni kell valamit ennek az érdekében. Nem akar segítséget kérni apjától, vagy nagy tudású nagybátyjától. De tenni kell valamit! Haza ért, anyja még nem aludt. Pedig már a hatvan-nyolcadik évét is betöltötte, ránca egyetlen egy sem volt, pedig az élet őtet is megrángatta. Végtelenül sovány volt, igaz, alacsony voltához talán ez járt. Nehezen járt, beteges volt, de ha fia későn jött haza, mindig megvárta. Ahogy ránézett a fiára, azonnal észrevette, nagyon boldog lehet, elkezdte faggatni. Ádám elmondott mindent, na igen, amit egy szülőnek hallania kell. Kicsit gondolkozott az édesanyja, majd így szólt kedvesen:

– Fiam, egy a lényeg, mindketten szegények vagytok, ha szeretitek egymást, minél hamarabb házasodjatok össze és együtt szerezzetek javakat. Könnyebben megy, mint egyedül, magányosan. Ezt csak azért mondom, mert már sokat halottam, hogy összeállnak, mint a kelt térsza és együtt éldegélnek, ami vegetálást jelent. – Fiát nézte, örült nagyon a boldogságának és már az unokák voltak előtte. Nagyot sóhajtott, mikor lesz ebből valami, rimánkodott, halála előtt jó lenne egy kicsit sétáltatni őket, ha addig le nem esik a lábáról. Ádám mosolygott a bajsza alatt, anyjának adott egy nagy puszit és így szólt:

– Ehhez két ember kell, én nagyon szeretném, de még nem is mertem erről beszélni Piroskával. Mit szól hozzá, ha így lerohanom. Na meg először is egy lánykérés lenne az igazi. – Megfogta anyja kezét és kellemes hangján szólalt meg:

– Anyukám, tudja, először el kellene jegyeznem, majd csak utána jöhet a házasság. Ez már így van. – Megpusztilta az eres, dolgos kezeket, majd így folytatta:

– Most pedig menjünk aludni, apa, gondolom, már alszik. – Anyja bólintott, fia fejét magához húzta és belepusztil a hajába. Nehézkesen felemelkedett, Ádám nem segített neki, mert sokszor kikérte magának, mert ő még nem szorul segítségre, nem olyan öreg még. Ezen mindig összevitakoztak, de nem volt komoly, csak Ádám féltette. Fél óra múlva már mindenki az ágyban volt. Az édesanyja Ádámnak nem aludt, gondolkodott fia szerencsésén. Ismerte a lány apját. Jól nevelt gyerek volt, mint a testvérei, nem bánta volna, ha fia ezt a kislányt válassza. Még Ádám szintén forgott az ágyban, anyja szavai ismétlődtek az agyában. Házasság. Micsoda szépen hangzott ez a szó. Majd újra visszatért az agyába a házasság lehetősége. Ez ringatta el, ez a szépen csengő szó.

Másnap újra találkoztak. Már úgy mentek egymás elébe a tanács bejáratánál, mintha régóta együtt járnának. Puszik, de most nem az arcokra, hanem a szákra kerültek. Piroska belekarolt Ádámba és megindultak, mint régi házasságok a Kossuth utca felé. Piroska csacsogott, a tegnapi napot szellőztette kicsit. Ádám a tegnapi beszélgetés hatása alatt volt még mindig, amit az édesanyjával folytatott. Nagyon hamar a lány háza elé értek, Piroska meg is jegyezte:

– Nagyon csendben vagy ma, valami baj van? – A férfi szemben állt Piroskával, nézte a lányt, nagyot nyelt. Nem tudta, hogyan is vágjon bele, de csak bele kellene kezdenie. Piroska elszomorodott, nagyon rosszra gondolt, talán Ádám el akarja hagyni. Elengedte a karját, a szíve a torkából már máshol dobogott. Ádám észrevette, tudta, Piroska most nagyon, de nagyon várja a választ, hát nekikezdett, ügyetlenül.

– Piroska, egy nagyon komoly dolgot szeretnék mondani, ha nem tetszik, adjál egy pofont, de muszáj elmondanom. – Piroska körül megpördült a világ, tehát igaz a megérzése, lehajtotta a fejét, a sírás környékezte. Ádám folytatta.

– Nem volt sok lány az életemben, tudod most, hogy te vagy. – Elhallgatott, egy iszonyú bátorsági hullám kapta el. Két tenyerébe fogta Piroska arcát, kicsit megemelte, mélyen a szomorú szemébe nézve, folytatta.

– Nem régóta ismerlek, szeretlek és szeretnék eljegyezni és feleségül venni, na, végre ezt is ki mertem bökní, most te jössz a pofonnal. – Piroska, amint meghallotta a vallomást, ledöbbsent. Nem fogta fel még, mit is mondott Ádám, csak nézte a csillogó szemeket. Nagy csend telepedett közük. A lányhoz lassan elértek a mondatok. Megmozdult mind a két karja, Ádám nyaka köré fonta és elkezdett sírni. Áztatta Ádám nyakát és szinte belefúrta az izmos vállgödrébe az arcát. Halkan suttogetta a fülébe Ádámnak.

– Igen, szeretlek én is, leszek a menyasszonyod és a feleséged. – Ádám megremegett, ahogy ezeket meghallotta. Hirtelen két karját a lány derekához kapta, megemelte és elkezdte forgatni a Kossuth utca járdáján. Közben kiabálta hangosan:

– Köszönöm, köszönöm. – Letette gyengéden a lányt, nézte a szép csillogó szemeket, amit most a könnyek is csodálatos csillogássá tettek. Összeért a szájuk, hatalmas, igazi szerelmes csókkal pecsételték meg ezt a most még szerelmes szavakból álló lelki szerződést. Piroska szólalt most meg, ugyanis Ádámnak még mindig nem jött meg a hangja. Nem mert volna még csak arra sem gondolni, hogy a csodálatos szép lány igent mond neki. Most igaz volt az „elakadt a szava” kifejezés.

– Kivel közöljük először ezt a hírt? Ha rám hallgatsz, akkor most bemegyünk hozzánk, a keresztanyám itt van, vele közöljük először, és ha te is akarsz, elmehetünk hozzátok is. – A mondat végét már nem valami bátran mondta. Nem tudta, mit is szólnak majd Ádám szülei ehhez a gyors döntéshez. Ádám szeme felvillant, újra elkapta a lányt, megint megpörgette, aminek Piroska nagyon örült, boldogan kacagott. Amikor letette, Ádám már mondta is egy hatalmas puszi közt Piroskának:

– Remek, akkor menjünk, mert anyukám nagyon vár. Tegnap beszéltem vele és ő mondta az eljegyzést. Nagyon bátoritan vagyok és annyira szeretlek, hogy még az a kevéske is elmegy, ha csak rád gondolk. – Piroska elkezdett nevetni, nem mert elmondani, ő sem különb, csak ő nőből van, Ádám meg férfiből. Kéz a kézben mentek be a házba. A lány keresztanyja szeme kimeredt, ahogy meglátta a két fiataalt, mosolyogtak és nagyon komolyak voltak. Ádám a nőhöz lépett és hatalmas pusztit adott mind a két orcájára. Meglepődött most. Meg akart szólalni, de Piroska megelőzte.

– Keresztanya, elsőnek szeretnék elmondani, Ádám szeretne eljegyezni, az időpontot még nem beszéltük meg. De gondolom, ha már ő hozta fel, minél hamarabb szeretné. – Ádám a keresztanyára kacsintva jegyezte meg a lánynak:

– Te talán nem szeretnéd minél hamarabb? – Piroska komolyan ránézett és így is mondta:

– De igen, csak azt nem értem, miért vártál idáig? – Na, erre kitört a nevetés, Ádám egy hatalmas pusztival díjazta ezt a beszólást. Most a keresztanyja következett.

– Gyerekek, nagyon örülök nektek, gratulálok és legyetek nagyon boldogok. Ádám, nagyon vigyázz erre a lányra, de nagylány, neked is szól az intelmem. – Hozzájuk lépett és először a lányt, majd Ádámot pusztította meg. Nagyon örült ennek a hírnek. Piroska boldogan fordult Ádám felé.

– Most gyere és megmutatom a szobámat. – Kézen fogta a boldog Ádámot és már cibálta is ki a nappaliból. A hosszú folyosón az első ajtó a konyha volt, bekukkantottak, a második ajtó az apa szobája, a harmadik ajtó szemben volt a fürdőszoba a WC-vel, ezzel szemben a testvérei szobája, ami a legnagyobb volt. Egy újabb ajtó, ami a vendégek részére volt fenntartva, itt aludt néha a lány keresztanyja, ha az apja éjjel is dolgozott. És legtávolabb a folyosó végében az utolsó ajtó volt Piroska szobája. Ádám alig várta, hogy bemehessen, kíváncsi volt nagyon, hiszen itt meg is tudhatja, milyen is a lány, milyen lesz, ha asszony lesz. Nem nagyon lepődött meg, amikor belépett a szobába. Ragyogó tisztaság, rend uralta a kicsiny szegényes szobát. Egy magos ágy, letakarva egy kézzel vart csipkés terítővel. Két karfás szék egy kicsinyke dohányzó asztalt fogott közre. Kézzel szőtt rongyszőnyeg, és egy állólámpa a sarokban. Kicsi ablak, ami a kertre nézett, azon egy vékony függöny és sötétítő függöny piros színben lógott alá a hajópadló fölé. Nagy faragott szekrény, és mellette egy ágyneműtartó kis szekrényke. A falon, könyvespolcokon rengeteg könyv. Egy zeneszekrény, benne rádió és egy lemezjátszó. Szinte Ádámnak kínos volt ez a rend és tisztaság. Ő is szerette a rendet maga körül, de mint férfi, azért nem volt ennyire alapos. Piroska mosolyogva nézte a férfit, aki megilletődve állt még mindig a becsukott ajtó előtt, Piroska szólt rá:

– Érezd magad otthon, üljél le. – Ádám megmozdult, lassan az egyik karfás székhez lépett és leült. Piroska folytatta:

– Egy kávét vagy esetleg teát hozhatok-e? – Ádám megilletődve válaszolt:

– Először egy pusztit szeretnék kérni, mert elhagyott a bátorságom. Ilyen tisztaságot, rendet nem láttam még. – Piroska elpirult, nem dicsérték meg még sosem a rendért és a tisztaságért. Ádám észrevette és nem akarta még jobban zavarba hozni a lányt, komolyan folytatta tovább.

– Kávét sosem iszok, egy teát, ha lennél kedves. – Piroska Ádámhoz hajolt és egy nagy puszit adott neki, nevetve jegyezte meg:

– Remélem a bátorságod visszajött. – Ádám el akarta kapni, de a lány kisiklott a kezéből, kacagva szaladt ki a szobából a konyhába. Ádám most jobban körbe nézett. Majd felállt, nézegette a könyveket. Elámult, micsoda okos lehet ez a lány. Neki nem volt ideje olvasgatni, mert sok a munkája és meg is kell élnie a családnak is. Kicsit elmosolyodott, azonnal kritizálta a gondolatát. Mert ugye, este olvasgathatna, de aludni is kell, no meg a haverokkal is el kell mennie a kocsmába egy pár sörre, mert csak így tudja követni a falusi pletykákat. Azonnal abba is hagyta az ez irányú kifogásokat, már nem mert bevallani saját magának semmiféle kifogást. Nézegette a lemezeket, operettek, operák, nem ismerte őket. Azonnal megint az önámítás következett, honnan ismerni. Elmosolyodott, megint kezdi a kifogásokat. Azonnal el is vetette a gondolatot. Az ablakban ibolyák, muskátlik cserepekben, megszagolta. Hallotta, ahogy jön vissza Piroska, gyorsan visszaült a helyére, nem akarta, hogy a lány lássa, milyen kíváncsi a dolgaira. A léptek abbamaradtak majd Piroska hangja hallatszott:

– Ádám, nyisd ki az ajtót! – Ádám felpattant és ugrott az ajtóhoz, kinyitotta, és ott állt Piroska csodálatos mosollyal az arcán, nagy tálcával a kezében. Rajta cukortartó, citrom, teás pohárban tea, kis teáskanál és aprósütemény. Ádám kivette a kezéből és letette a dohányzóasztalra. A lány le akart ülni, de elkapta a derekát Ádám és nevetve közölte:

– Hogyan is volt az előbb, elmenekültél előlem, most nem menekülsz egy csók erejéig. – Piroska nevetett, nem akart elmenekülni, most szembe fordult Ádámmal és nyújtotta a száját. Csodálatos csók következett, az első csók a lány szobájában. Kis szünetet akart tartani Ádám, de Piroska nevetve tolta el. Már lépett is arrébb és ott mondta a csodálkozást színlelő Ádámnak:

– A teád kihűl, idd meg, mert lassan keresztanyám is elmegy és a testvéreimmel nekem kell lennem. – Ekkor tért észhez Ádám. Neki is van még nagyon sok dolga, tetőléceket kell a fűrészgépen vagdalni egy építkezéshez. Tehát sietnie kell neki is. Leült előbbi helyére, Piroska mellé. Ádám elmondta, milyen munkái vannak még és a mai napon ezt be kell fejeznie, ami bizony az éjszakába is bele fog nyúlni. A lány sajnálta, de tudta, csak a kemény munka hoz értelmet az életben. Ádám megitta a teát, evett két szelet aprósüteményt és már búcsúzott is. Ám hirtelen gondolt egyet és így szólt:

– A hétvégén nem lesz a kultúrházban semmi program, van egy ötletem, menjünk le a Berettyó-partra, viszünk egy kosárban ennivalót és eltöltünk a természetben egy pár órát. Na, mit szólsz hozzá? Bízunk a szép és napos időben ezen a nyár eleji napon. – A lány meglepődött, de nagyon tetszett neki az ötlet, még sosem látta a Berettyót közelről, bólintott és mosolyogva kérdezte:

– Hogyan akarsz oda jutni, gyalog? – Ádám elnevette magát, már mondta is gondolkodás nélkül:

– Van egy pár lovunk, egy lovat befogok egy lovas kocsiba, felülünk a bakra, és csak egy csettintés és már ott is vagyunk a parton, így jó lesz. – A lány nevetve mondta:

– Igen, akkor megyünk egy kis kirándulásra, az ennivalót én készítem. – Ádám bólintott, majd egy hosszú csók, és már mentek is kifelé a házból. Elkészönt a lány keresztanyjától, a kapuban egy újabb hosszú csók és már szedte is a lábát haza felé, ahol a nagy munka várta. A lány a szobájában leült és magába szívta a levegőt, ahol nem is olyan régen még a szerelme is a széken ült. Keresztanyja lépett be az ajtón, mosolygott. Keresztlányához lépett, egy nagy puszit adott neki és leülve mondta:

– Látom, a lányom nagyon boldog, legyél is ilyen mindig. Nagyon szeret Ádám, de ahogy észrevettem, te is őtet. Most el kell mennem, a gyerekek ettek, apád vacsorája a tűzhelyen van, leborítottam fedővel, nem fog kihűlni, mert a sparhelt melegen tartja hátul. Szerbusz, drágám. – Felemelkedett és kiment a szobából. Piroska is egy nagyot sóhajtott és ment a keresztanyja után megnézni, rendben van-e minden a testvérei közt.

Ádám is hazaért, azonnal az anyjához ment, aki a szobájában feküdt. Beszámolt, amiről kellett. Dicsérte a lányt a tisztaságáért, a kedvességéért. Anyja sokat kérdezett és elismerően bólogatott, ahogy a fia válaszolt neki. Ádám, ahogy kifogyott a szóból, anyja erőltlenül mondta neki nagy-nagy szeretettel a hangjában:

– Kisfiam, látom, boldog vagy, és ez a lány is tiszta, dolgozik a tanácsnál és otthon is sokat. Nem szélhámos, becsüld meg és szeresd. Örülök az eljegyzéseknek, igaz korai, mert nem olyan régóta ismered, de az élet is siet. Áldásom rátok, ha úgy tervezitek, hogy együtt akarjátok leélni az életeteket. Gyere, hadd adjak egy anyai puszit. – Ádám anyjához hajolt, aki remegő kézzel fogta meg a fejét és megpuszilta a homlokát. Ádám visszapuszilta anyját, majd halkán mondta neki:

– Anya, mennem kell, mert várják a cseréplécet a Zsigák, csodálom, hogy még nem voltak itt megkérdezni, mikor lesz készen... – Ebben a pillanatban hangos „Adj Isten” hangzott be a szobába. Ádám legyintett, majd befejezte:

– Látja, anya, már itt is vannak. – Gyorsan kiment anyja szobájából, az udvaron álldogált egy másik emberrel a megrendelő. Ádám este tíz órára mondta nekik, hogy készen lesz a kért faanyag és el is viszi nekik lovas kocsival. Megelégedetten távoztak, mert így holnap reggel már tudják felrakni a tetőre. A nap eltelt, és a másnap már új élményeket hozott.

A lány, Piroska a munka után találkozott Ádám anyjával. Sajnos az apja pár napra vidékre ment dolgozni egy ácsnak segíteni. Hárman üldögéltek a nappaliban a nagy családi házban. Boldog volt mindenki, főleg Ádám édesanyja. Őt nem lehetett félrevezetni. Amit most látott szerelmet, a kisugárzást a két fiatalból, nem tette kétségessé fia jövőjét illetően. Beteges anya, aki a fia jövőjét látta most meg. Főleg akkor, amikor a lányt megkínálta teával és nemet mondott, de ő szeretett volna inni egy forró teát és így a fiához fordult:

– Kisfiam, Piroska nem iszik teát, de én innék, ha megkérnélek, csinálj nekem egyet. – Piroska azonnal felpattant a székről és mosolyogva fordult Ádám felé.

– Ha megmutatod, Ádám hol van a konyha, azonnal elkészítem. – Ádám az anyjára nézett, aki csak ennyit mondott:

– Mutasd meg neki, jó, ha tudja. – Ádám is felemelkedett és kimentek a lánnyal a konyhába. Forró vizet készített a sparheltten, majd a teafüvet beletette, nem forralta. Leszűrte a szép herendi teáscsészébe és már vitte is Ádám édesanyjának. Igaz, közben egy pár csók is elcsattant, de ez a teakészítés mellé kapta a lány. Nem sokáig voltak, mert Piroskának sietnie kellett haza a keresztanyjához, aki el akart menni haza, mert dolga volt. Ádám édesanyja szívébe fogadta a lányt, és mikorra elmentek a fiatalok, már mint lányát engedte el. A lány házának a kapuja előtt egy gyors csók és már el is váltak, mind a kettőjüknek most sok dolga akadt. Még egy pár nap és találkoznak szombaton reggel és indulnak a Berettyó-partra. Nagyon várták már ezt a napot, ami el is jött.

Délelőtt tíz órakor a ház előtt állt meg a lovas kocsival Ádám, Piroska már készen állt az utazásra, a kirándulásra. Nagy kosárban ennivaló, gyümölcs és innivaló elkészítve. Amikor megérkezett Ádám, a lány azonnal kiszaladt az utcára és megvárta, amíg a lovak megállnak. Leugrott a bakról a most kocsis Ádám és azonnal a nyakába ugrott a lány, egy gyors és rövid csók és már mondta is sietve a lány a mondókáját.

– Mindjárt indulhatunk, azonnal jövök. – Egy szót sem tudott Ádám kinyögni, a lány már el is szaladt. Gyönyörű volt, ki volt pirosodva az arca az izgalomtól és a boldogságtól. Ádám elnevette magát, micsoda lány. Fel akart ülni újra a bakra, de megint nyílt az ajtó, megjelent a lány, apja kíséretében. Amikor meglátta Ádám az izmos férfit, azonnal arra gondolt, ha most nem öli meg, mert a lányát elveszi feleségül, akkor hosszú élete lesz. Ahogy közelebb jött, ekkor ismerte jobban fel. Valamikor az ő édesapjával együtt dolgoztak, nem tudja már mit, de sokat volt náluk. Ádám nem tudta, most mit is tegyen, menjen eléjük vagy úgyis odaérnek? Gondolt egyet, elindult feléjük, amikor odaért, az apa szólalt meg hamarabb:

– Szerbusz, fiam, a lányom elmesélt mindent, nem akarok hozzászólni, ti tudjátok, de, és még egyszer de, ha a lányommal rossz fiú leszel, mint apa esküszöm, te sem leszel utána boldog. Na, akkor most vigyázzatok magatokra. – Ekkor nyújtotta a kezét Ádámnak. Kezet fogtak. A lány apja megölelte Ádámot, amitől kissé megszéduült. Ádám sem volt egy vézna emberke, de ezek az izmok bizony a levegőt visszanyomták izmos testébe, bő tüdejébe. Piroska mosolygott, ismerte apját, ölni tudna, ha csak megsértenék. De ha valakit megkedvel, akkor szintúgy. Ádám kivette az apa kezéből a kosarat, feltette a kocsira és most szólalt csak meg, igaz, a hangja nagyon lágy volt.

– Vigyázok Piroskára jobban, mint az életemre. Késő délutánra visszaérünk. Köszönök önnek mindent. – Piroska apjához bújott, felpipiskedett és egy nagy cuppanós puszit adott apja borostás arcára. Ádám újra kezét fogott leendő apósával, aki mogorvasága ellenére elmosolyodott, ahogy rájuk nézett. Piroskát felsegítette a kocsira, majd gyorsan megkerülte és ő is felmászott a bakra. Ádám csettintett a nyelvével és a fehér kanca elindult, könnyedén húzva a gumikerekes kis kocsit. Az úticéljuk Berettyóújfalu volt, itt nagyon szép a Berettyó folyó. Lehet táborozni a híd közelében. Körülbelül két-három órás út, de megéri, mert egy örök emlék marad. Elhagyták Biharkeresztést, Ádám beszélt és beszélt. A Berettyó folyót ecsetelte. Romániából ered, a Réz-hegység északkeleti részéről indult el. Kismarjánál éri el a magyar határt. Érdekes, mert Berettyóújfalutól egy másfél nap alatt végig lehet érni a kis folyó hosszán. Lassan elhagyták Mezőpeterdet is, itt a hatalmas mezőn megálltak, leterítették a napsütésben a hozott plédet és rá az asztalterítőt, majd Piroska megterített. Kenyér, kolbász, füstölt szalonna és fasírozott került a közepre helyezett fatálcára. Mellé finom ásott kúti víz. Ádám a szalonnát részesítette előnyben, míg Piroska nem volt éhes, inkább sokat ivott, mert már szomjas volt. Fél órát, ha pihentek, már indultak is tovább. A kockaköves úton nem nagyon érezték a gödröket, mert a kis kocsi felfűjt gumija felfogta a döccenőket. Délre értek a hírhoz, a lovat kikötötte Ádám egy kis fához, ahol bőven volt fű a legelészéshez. Piroska leterítette a szép virágos fübe a plédet és rá terítőt, és megterített, de ez alkalommal süti is került a virágos terítő közepére. Sokan voltak itt, akik szintén a szép időt mulatták. Gyerekek, akik játszottak, felnőttek, akik élcelődtek egymással vagy éppen bográcsokban főzőcskéztek. Remek hangulat volt, Ádám egy hatalmas „Adj Isten”-t kiabált és már otthon is érezte magát. Jöttek a viszont jókívánságok, amiket mosolyogva fogadott az ismeretlen emberektől. Piroskát elvarázsolta a folyó és annak medre. Ádám mosolygott a lány jókedvén, boldogságán, egy hatalmasat sóhajtott, de jó lenne legalább száz évig együtt lenni ezzel a csodás lánnyal. Piroska hirtelen hozzá hajolt és megcsókolta a száját, azonnal reagált, elkapta gyengéden és már nem is engedte el, újabb csókot adott most ő. Piroska nevetve tola el Ádámot majd hozzátette:

– Nagyon okos az én Ádámom, ha lehet, meséljél egy kicsit arról a hídról – és mutatott a pár méterre lévő nagy alkalmatosság felé. Ádám ránézett és komolyan kezdte:

– Rendben, de ennek ára van, elkezdés előtt egy csók és a befejezés után is egyet. – Piroska már hajolt is előre, amikor megkapta a kikövetelt fizetést, Ádám elkezdte: – A hidat 1857-ben építették, de alábecsülték a tervezők a víz magasságát, nem számoltak az örvényekre, mert itt ugye itt van a folyókanyarulat, és veszélyeztették a három, majd később az öt pilléreket. Ezért

1927-ben újjáépítették, és így lett a vasszerkezet háromnyílású. Ha jobban megnézed, meg van sérülve a híd, a 2. világháborúban sérült meg. Most hallottam nem is olyan régen, tervbe van véve a kijavítása és az átalakítása is. Ennyit tudok, és most kérem a fizetségem második felét. – Piroska már adta is szerelmes csókját. Ezután jó ízűen falatozni kezdtek majd elpakoltak, mert a legyek és darazsak megszáporodtak. Hanyatt feküdtek a takarón, Piroska feje Ádám karján nyugodott, nézték a felhőket, amik lassan kúsztak a határ felé. Végtelen nyugalom, ami körülfonta őket, még a gondolataikat is pihenni hagyta. Tudták, ez a jelen, de a jövő is. Ádám oldalra fordította a fejét, kereste Piroska tekintetét. Nem sokat várt, érezte a lány, figyelni Ádám, lassan ő is oldalra fordította a fejét, találkozott a szemük, megdobbant a szívük, Ádám csak annyit mondott:

– Szeretlek. – Csend, nézték egymás lelki tükrét, Piroska szája nyílt meg.

– Én is szeretlek. – Ádám megint nyelt egyet, halkán mondta:

– Szeretnék egy dalt énekelni neked. – Piroska bólintott. Ádám elkezdte a **Berettyó partján** (9) című dalt.

**A Berettyó partján állva, nézem a víz mélyét,
A hullámok, mint apró felhők borzolják a tükrét,
A víz s a szellő, Biharkeresztesről susog egy mesét,
Két fiatal hogyan élte biharkeresztesi életét.**

**A két part közt erős szelek szállnak,
A Berettyón a hattyúk is egymás csókjaira vágynak,
Védd meg őket nádas, vigyázzanak egymásra,
A szerelmes párok hallgassanak egymás szívdobbanására.**

**A Berettyó sekély vize tovaviszi múltja sodrát,
Biharkeresztes emlékei építgetik sokat ázott partját,
Itt voltunk mi szerelmesek s dédelgettük egymás álmát,
Azóta is együtt éljük szerelmünknek hosszú nászát.**

Még mindig egymás szemében voltak jelen, megszűnt a világ körülöttük létezni. csak ők voltak ebben a kerek világban egyedül. Piroska érezte, nagyon szereti Ádám. A keze önkéntelenül megmozdult, megsimogatta az arcát, majd a hajába túrt. Becsukta a szemét és ezt a pillanatot örökre rögzítette a lelkében. Kicsordultak a könnyei a lánynak, arra gondolt most, valóban létezik ilyen boldogság. Ádám kicsit oldalra fordult és megcsókolta a lányt, akinek a szeme még mindig csukva volt. Halkan szinte a fülébe súgta a lánynak:

– Minél hamarabb szeretnék összeházasodni veled, szép templomi esküvőt szeretnék, hófehér ruhában, rózsával a hajadban. Nagyon szeretlek. – Újra megcsókolta a lány vörös ajkát. Piroska véletlenül az órára nézett, hirtelen felült, három óra elmúlt. Ádám is felült, ijedten nézte Piroskát, aki már mondta is:

– Három óra elmúlt. – Ádám meglepetten válaszolt:

– Az lehetetlen, most jöttünk. – Az órájára pillantott, majd így szólt ő is meglepetten:

– Atya Isten, drágám, sietnünk kell, de tudok az erdőn át egy rövidebb utat, sokat csavarogtunk arra, amikor kölyök voltam, most jól jön. – Már keltek is fel a plédről, gyorsan összehajtogatták az asztalterítőt és már mentek is a lovas kocsizhoz. Ádám befogta a lovat és már indultak. Egy jó hangos viszontlátást kiabáltak és meghúzta a gyeplőt. A ló mintha érezte volna, hogy sietni kell, szedte is a lábait. Nagyon hamar elérték Mezőpeterdet, erdőn keresztül hajtottak, a lónak nagyon tetszett, mert néha horkantott. Majd egy pár kilométer után az útról újra az erdőbe hajtottak. Végig itt is maradtak, amíg el nem érték Biharkeresztest. Az öreg

temető mögött jöttek ki, innen már tíz percre voltak csak a lány házától, a Kossuth utcától. A lovas kocsik még meg sem állt, amikor már nyílt az ajtó a kis házon, apja lépett ki a lánynak, mosolygott. Összenézett a két fiatal, ekkor szabadult el az a bizonyos szabad sóhaj. Ádám lefékezte a kocsit, leugrott és gyorsan a másik oldalra szaladt, egyszerűen lekapta a pihe-könnyű lányt a bakkról. Most nem mert neki adni egy puszit, mint amikor a Berettyó partján tette. Kiemelte a kocsiból a fonott kosarat és átadta a lánynak. A lány apjához lépett, nyújtotta a kezét és már mondta is idegesen:

– Mennem kell, mert még vár a munka.... – Félbeszakította a mosolygó apa.

– Megvár a munka, fiam, gyere be, vagy csak akkor mersz, ha nem vagyok itthon? – Elnevette magát, nem úgy, mint Ádám. Piroska nevetve apjához lépett és egy nagy puszit adott borostás arcára, igaz kicsit lehajolt, mert az alacsony lánya nem érte volna el. Ádám azonnal arra gondolt, ha ennyire szereti a lányát, akkor nem fogja a leendő unokái apját megfojtani. Gyors mosolyt csalt a képére, elvette Piroskától a kosarat és várakozóan nézte leendő apósát. Piroska indult elsőnek, utána az apja és végül Ádám. Egyenesen a nappaliba mentek, amit már ismert Ádám, itt leültek, Piroska apjához fordult.

– Apa, mit hozhatok, de először is, keresztanya megcsinálta az ebédet, ugye? – Apja bólintott és válaszolt olyan finoman, amit ritkán lehet hallani ilyen nagydarab izmos férfitől.

– Igen, kislányom, de úgy főzött, hogy Ádám is itt ebédel, de egy titkot elárulok, nem kell a keresztanyádnak elmondani. Te jobban főzöl, mint ő, nem tudom, hogyan csinálod, de mindig tudom, mikor nincs itt keresztanyád egész nap. Menjél ki a konyhába és terítsd meg az asztalt, még meleg a sparhelten az ennivaló. – Piroska egy mosolyt küldött Ádám felé, de mielőtt kiment volna, még egyszer megkérdezte:

– Mit hozhatok, apa, magának a szokásos sört? És neked Ádám? – Most Ádámnak nem volt kedve se inni, se enni, de nem volt választása. Nem tudta megmagyarázni miért, de nagyon tartott a lány apjától. Halkan nyögte ki:

– Egy teát, ha lehetne. – Piroska még mindig nevetett, majd elindult a konyha felé, de megjegyezte vidáman:

– Nem kell apától tartanod, ha ilyen leszel, örök életedben nagyon boldog leszel. – Kiment a szobából. Ádám most egy kicsit magányosnak érezte magát, de nem volt sok gondolkozni valója, már jött is az első kérdés.

– Úgy hallottam, eljegyzést szeretnétek tartani, nincs ellenemre, tudom, nem régen ismeritek egymást, de én ismerlek, és becsületes embernek tartalak. Apáddal is dolgoztam már együtt a Tüzépen. Nagyon rendes ember. Ha a lányom téged választott, nem állok ellent. Csak boldogok legyetek, nem kell az ígéret, mert az csak rossz fényt vet rád. Amikor megismertem a feleségemet, nyugodjon békében, annyi időse volt, mint a lányom most. Két hónap után eljegyeztem, rá egy hónapra feleségül vettem. Vitánk volt, de sosem körömszakadtáig. És mégis közbeszólt a halál, elvitte fiatalon. Összeroppantam, sosem fogok még egy ilyen asszonyt találni, ezért nem is kell egy sem. – Piroska visszaért, behozta a pohár sört és a teát. Letette az asztalra és már fordult is ki a szobából. A kis szünetet felhasználta, ivott egy korty sört az apa, Ádám is megfogta a csésze fülét és cukor nélkül kezdte inni a teát. Most nem volt idege cukrot tenni a teába. A lány apja folytatta félbeszakított mondatait.

– Tudod, fiam, az Istenek vetik a kockát és mi így nyerünk vagy veszünk, én lettem a győztes a feleségem a vesztes a közös életünkben, sajnos. Minden az enyém lett, de az életjáték kezdődik újra, amit már én nem tudok játszani, mert érzem a lelkemben az ősz kezdetét. Mint nyertes, a lányom folytatja tovább az utat, ami most egy keresztutat állított elébem és ő elébe. De ő nyitott szemmel és tiszta szívvel áll most, várja a tovább lépést, ami tőled függ. –

Piroska lépett be, apja várta a választ Ádámtól, nem tudta milyet, de várta. A lány érezte, komoly beszélgetésre lépett be, ezért csak megjegyezte:

– Tálalva van, kint várok a konyhában. – Kiment a lány, Ádám most bátor lett, meghatotta a szavak őszintesége, válaszolt.

– Nem tudok szép szavakat használni, igaz, szeretek énekelni, néha egy sört megiszok a barátaimmal, ismerőseimmel, de sose részegedek le, nem szeretem azért annyira az alkoholt. Becsületes embernek neveltek, és az is vagyok. Szeretném a feleségemnek tudni Piroskát, most beszélgettünk három barátommal, egy vállalatot szeretnénk alakítani, mert abban több pénz van, mint ebben az asztalos szakmában. Már összegyűjtöttem annyi pénzt, hogy meg tudunk indulni. Nem akarok senkitől kérni, mindent a saját erőmből szeretnék elérni, igaz, kicsit tovább tart, de sikerülni fog. – Abbahagyta, úgy érezte, ennyi elég, nem akarta azt a látszatot kelteni, hogy csak a szája jár, mutatni szeretné idővel, amit elért és ezt nem egyedül akarja, Piroskával az oldalán. Az apa nyújtotta a kezét és így szólt:

– Ember vagy előttem fiam, Isten hozott a családban. – Megemelkedett és így folytatta tovább:

– Most pedig menjünk enni, mert éhes vagyok én is. – Átfogta a vállát és így léptek a konyhába. Piroska szeme kikerekedett, nem akarta elhinni, hogy apja ilyen hamar megbékélt Ádámmal. Leültek az asztalhoz, a csirke húsleves már a tányérokban gőzölgött. Éhesek voltak, Ádám és az apa hamar bekanalazták, de Piroska szép lassan nyugodtan fejezte be. Majd jött a pörkölt, nagy porcelán tálban az asztal közepére tette Piroska, merőkanalat tett bele és várt. Apja szólalt meg.

– Nálunk az asszony szedi ki mindig az ételt, nem tudom, fiam, nálatok mi a szokás? – Ádám elmosolyodott, azonnal válaszolt.

– Nálunk is, édesanyám meri ki mindig. – Piroska egy mosolyt küldött Ádám felé és már szedte is ki a pörköltet. Apjának egy csirkecombot, és a fél mellehúsát szedte, Ádámnak a másik csirkecombját, de Ádám megjegyezte:

– Piroska, nem szeretem a combját, inkább a szárnyát, ha megkérhetlek. – Elmosolyodott a lány, a két szárnyát adta Ádámnak. Míg ő magának a másik combot szedte és a hátát. Elkezdődött újra az evés. Úgy viselkedtek, mintha több évtizede ez egy természetes nyugodt szombat esti vacsora lenne. Ádámnak nem volt már kedve elmenni és otthagyni azt a családot, amit már a magáénak tudhat. Szinte mindent megtudott a lány családjáról este tíz óráig, de a lovat is meg kellett etetni és csutakolnia, és ezért is kellett mennie. Másnap délelőttre beszéltek meg a találkozást. Nehéz szívvel ugrott fel a bakkra, most nem tudta magához ölelni a szerelmét és csókokkal elhalmozni, mert az édesapja is kikísérte. De vigasztalta magát a holnappal, akkor bepótolja, amit most muszájból elmulasztott. Nagyon nehezen aludt el a két fiatal, az eltöltött órák kísérték álmatlan agyukat.

De másnap reggel vidáman és reményekkel teli nappal indították útnak terveiket. Reggel nagyon várták a találkozást, nem volt tervük, majd jön magától. De Ádám már elhatározta, a délutánt az ő szüleivel kell tölteni. Még nem ismeri az édesapja, csak az édesanyja és apja már követeli Piroskát, mert nagyon jókat és szépeket hallott a lányról. Ádám apja megkérte a fiát, mielőtt elmegy, vigyen át egy gerendát a műhelybe az udvarról. Apja még be sem fejezte, amikor pattant is a kérést végrehajtani. Természetesen nem számolt a véletlennel, mert ugye mindig akkor adódik valami, amikor vagy sietünk, vagy valami fontos esemény előtt állunk. Így volt ez most is. Ádám megemelte a gerendát, de az súlyánál fogva nehéz volt, ami nem volt probléma, de az nem lett volna baj, de a sok falevél, ami alatta volt, az már igen, és főleg, mert vizes volt. Megemelte a gerendát, rálépett a nedves falevélre és abban a pillanatban már meg is csúszott a bal lába. Nem tudott mit tenni, a jobb lábával akarta korrigálni a csúszást, de az is megcsúszott. Kicsit megemelkedett és csak annyi ideje maradt, hogy a gerendát ellökte

magától. Hanyatt esett, de a két kezével fel tudta fogni az ütést, de a gerenda nem volt elég távol tőle és a lábára esett. Hatalmas reccsenést hallott és borzalmas nyilallásszerű fájdalmat. Nem ordított fel, mert a fájdalmat már megszokta, hiszen ebben a szakmában ez ezzel jár. Pár percet pihent, majd letolta a lábáról a gerendát és feltápáskodott. Nem tudta még, mi is történt a lábával. Nem tudott a bal lábára állni, nagyon fájt neki. Jobb lábán beugrált a házba és apjának kiáltott, aki azonnal ott is volt. Felhúzta a szövetnadrágját a fiának a lábán és megijedt, nyílt törése volt a sípcsontján és nagyon vérzett. Azonnal szaladt az istállóba és befogta a lovakat, majd felsegítette Ádámot a bakra és elindultak a korházba, Újfaluba. Nagyon ideges volt, nem tudta Piroskát értesíteni, mi is történt vele és most mit is gondol róla, mert a délelőtti találkozást elhalasztotta. Igaz, később megmagyarázza, de az akkor van. Természetesen Piroska nagyon várta Ádámot, szerette volna már érezni, a kezét megfogni és megcsókolni azt a szép borostás arcát. Dél körül már ideges volt nagyon, érezte, valami baj lehet, mert érezte, Ádám szereti és nem önszántából maradt távol. Sokáig gondolkodott, mit is tegyen, elmenjen Ádámhoz, de az nem valami jó fényt vetne rá. Egy órákor már nem bírta tovább, elindult Ádám háza felé. Néha nagyon sietett, de mindig ilyenkor eszébe jutott, ő megy a férfihoz és nem fordítva, s ilyenkor bátoratlan lett. De mégiscsak oda ért, megállt a kapuban és a véletlen most jót tett, Ádám anyja sietett ki a kapuhoz a lányhoz. Sírt, amitől Piroska ledöbbsent, azonnal átölelte az idős asszonyt és bementek a házba. Gyorsan és akadozva mesélte el a balesetet. Piroska azonnal indulni akart Újfaluba, de most az anyja Ádámnak kezdte vigasztalni a lányt, maradjon, mert lassan jönnek hazafelé. Három órákor ért haza Ádám az apjával. Két pityogó nőt találtak a házban, akik azonnal Ádámnak estek. Kérdések, simogatások, puszik és kedveskedések özönét zúdították a mosolygó férfira. Ádám apja hüledezett, majd megjegyezte vidáman, ő is itt van, de csak legyintettek. Ádámnak nagyon jól esett Piroska törődése, aggodalma. Ádám először egy fekvő gipszet kapott, amit 2 hétig kell hordania, majd ezek után jön a járó gipsz, ami bizony 4-6 hétig lesz a lábán. Kapott tetanusz injekciót a fertőzés ellen és mellé fájdalomcsillapítót, mert a lába szilánkosra tört, ami nagy fájdalommal jár. Majd egy óra múlva, amikor a kedélyek is csitultak, akkor csapott a homlokára Ádám, Piroskát még be sem mutatta az apjának, azonnal eleget is tett ennek az elemi szabálynak.

– Apa, bemutatom Piroskát. – Apja elnevette magát és így szólt a fiához:

– Ádám, hamarabb ismertem Piroskát, mint te. Még pelenkában szaladgált, amikor már kapott egy nagy puszit tőlem, mert nagyon szép kislány és okos volt. Igaz, most is a legszebb lányok egyike Biharkeresztesen. De lehet, hogy a környéken is. Mellesleg az édesapja a legjobb barátom a mai napig is. – Piroska elpirult, Ádám is hüledezett, akkor ő miért nem ismerte ezt a csodálatos kislányt már régebben. Pedig sok lányt ismert, sok után megfordult, de ilyet, mint ez a Piroska, még sosem látott és sosem találkozott hasonlóval sem. Kapott Piroska két nagy puszit Ádám apjától és már a család tagjai közt tartották számon. Lassan, de biztosan délután öt órákor nekifogtak az ebédnek, ami későbbre sikerült a baleset miatt, de senkit sem érdekelt. Ahhoz képest, hogy Ádámnak fájdalmai voltak, remekül bírta, hiszen Piroska ott volt mellette. Piroskát kérdezték a családjáról, mert azért mindent Ádámék sem tudtak. A lány örömmel mesélt, büszke volt szüleinek, még ha nagyon szegények is voltak. Ádámék sem voltak kivételek a szegénység alól. Így mesélt családjáról:

– 49 éves volt édesanyám, amikor meghalt, Heten vagyunk testvérek, legkisebb öcsém bunkerban született a világháború alatt. Tavalay apa elhozott egy férfit, aki feleségül akart venni, de nekem nem tetszett, apa nem neheztelt rám, de látszott rajta, hogy rosszul esett neki, mert ez egy gazdag férfi volt Komádiból. Valójában nem voltunk annyira szegények, mint most, amikor anya még élt, volt két szép disznónk, háziállataink is. De ahogy anya meghalt, nem volt mit tenni, el kellett a disznókat is adni a temetés miatt. Majd a háziállatokat levágtuk, a

csirkéket, kacsákat és gyöngytyúkokat. Apának nem volt idege és ereje újramezdeni az életét, folytatta, ahol anya abbahagyta. – Ádám anyja vágott közbe, merőben más témával.

– Úgy hallottam Ádámtól, eljegyzést szeretnétek tartani, majd utána nemsokára házasságot kötni. – Piroska elpirult és segélykérően nézett Ádámra. Természetesen Ádám nem tudta, mit is kell ilyenkor mondania, mert ez volt az első lánykérése az életében. Ő is értetlenül nézett a lányra. De miért van a nő nőből, na meg Piroska nagyon talpraesett, ezért megint ő következett a válasszal.

– Igen, ezt beszéltük, de Ádám teszi rá a pontot. – Na, ezt jól elmondta a lány, mert azonnal a figyelem középpontjába került. Nem volt tovább lapos pislantás, színt kellett vallania, és nem is akárhogyan tette.

– Igen, Piroskát nagyon szeretem, szeretném, ha a feleségem lenne egy örök életre. Idő kérdése csak a házasság, az eljegyzést jó lenne a hétvégén megejteni. Ha mindenkinek megfelelne. Most nem akarok világra szóló eljegyzést, csak mi, a család, mert Piroskáéknak sincs kidobni való pénzük meg nekünk sem. – Ádám anyja bólintott, ahogy ezeket a szavakat meghallotta. Míg Piroska ledöbbsent ettől a vallomástól. Most valóban vörös lett, ilyen vallomást hallani és a világ előtt ez már nagyon komoly vallomás volt. Ádám megfogta a lány kezét, megcsókolta. Piroska most szeretett volna hozzá bújni és sok-sok csókot adni és kapni attól a férfitől, aki vallomásával egy új életet adott neki, boldog volt. Ádám anyukája folytatta.

– Igazatok van, minél hamarabb házasságot kötni, mert szegények vagytok és az élet rövid, és együtt hamarabb tudtok gazdagodni, és létezni, mint vőlegény és menyasszony párként. Segíteni tudok abban, hogy hozzánk költöztök, ha összeházasodtatok és ti is úgy akarjátok, kaptok egy szobát és lehet gyűjtögetni a házra, amit majd megvesztek. – Ádám apja, aki idáig hallgatott, most szólalt meg mosolyogva.

– Ádám, van egy ötletem, nagybátyád ad kölcsön pénzt, amit majd akkor kell visszafizetni, amikor beindul az az üzlet, amit ajánlok. Egy asztalos kft. vállalatot alakíthatsz, már ajánlani tudom barátaim fiait, ismered a Tónit, Józsit, Sanyit, akiknek szintén van pénzük. Mit szólsz hozzá? – Ádám meglepődött, izgatott lett ennek a hírnek a hallatán. Nem sokat gondolkozott, már mondta is:

– Apa, ezt honnan tudta meg, az asztalos üzemet? Velük beszéltük ezt a lehetőséget... – Apja felnevetett és mondta szintén nevetve:

– Fiam, hozzám minden hír eljut, még az is, amikor jöttél haza Piroskától és énekeltél. Másnap már dúdolták a Báli lány-t a környéken. – Na, ez elevenébe talált Ádámnál, Piroska mosolygott, azonnal tudta, miről is van szó. Ádám laposan pislogott a lányra, akinek roppantul tetszett a férfi viselkedése, mint egy kisgyerek, aki rosszat tett valamikor. Piroska most már tudta, már a megismerkedésük elején szerette Ádám, mint ahogy ő is a férfit. Elmosolyodott, első látásra szerelem. Megdobbant a szíve. Ádám szólította a nevén, nem hallotta, annyira el volt foglalva a szerelmi tényekkel. Másodszorra hallotta meg, Ádám megfogta a kezét, ekkor tért magához. Hirtelen Ádámhoz hajolt és megcsókolta a száját, Ádámnak azonnal elakadt a hangja. Piroska most kérdezte meg:

– Mit is akartál mondani? – Ádám nagyon furcsán nézett rá és csendben jegyezte meg:

– Már semmit sem. – A két szülő nevetett. Piroskának remek hangulata volt, Ádámnak is, csak szeretett volna egyedül lenni szerelmével és egy pár dolgot megbeszélni, de ez most lehetetlen volt. Ádám anyja egy kicsit gondolkozott, majd elkezdte:

– Nagyon gyorsak vagytok, eljegyzés és nem is sokára esküvő. Apátokkal mi is így voltunk, két hónapi ismeretség után házasodtunk össze, azóta együtt vagyunk, már harminckét éve. Hogyan gondoljátok, templomi esküvőt is akartok? – Ádám kicsit gondolkodott és csendben jegyezte meg:

– Anya, még ezt nem beszéltük meg, az eljegyzést sem, de minél hamarabb szeretnénk. – Itt Piroskára nézett, elpirult megint, de bólintott, Ádám folytatta, hogy a lány beleegyezett a mondottakba.

– Az esküvőt is megbeszéljük minél hamarabb. – Megint Piroskára nézett, aki mosolyogva, elpirulva megint bólintott. Ádám apja folytatta.

– Mi is később tartottuk meg a templomi esküvőt, és látod, Isten nem haragudott meg ránk. – Feleségére nézett és rámosolygott, majd folytatta:

– Akkor mi a válaszd az asztalos üzemmel kapcsolatban? – Ádám most nagyon örült a téma-váltásnak. Majd megbeszéli azzal a nővel a jövőjét, akivel együtt akar majd élni, Piroskával. Pár másodperc után már válaszolt is vidáman.

– Apa, ez nagyon tetszik, saját üzemünk lesz, mikor kezdetük a munkát ebben a kft-ben? – Apja ránézett, most ő is boldog volt, végre a fiának tud adni olyan lehetőséget, ami egész életére kihat. De még addig nagyon sokat kell nélkülözniük, mikorra beindul úgy Isten igazából a vállalat. Ehhez sok kuncsaft és megrendelés kell, amiből nem lesz hiány. Befejezték a kései ebédet már egy jó ideje, de senki sem mozdult az asztal mellől. Ádám anyukája már kihordta az üres mosatlan tányérokat is, elmosta és elpakolta. Ádám apja a sok gondolkozás után válaszolt.

– Szerintem a jövő héten már lehetne kezdeni, de a lábad miatt majd akkor, ha levették a gipszet. De a céget addigra megalakítjuk. Én nem leszek benne, mert már nekem ebben a cégben nincs jövőm, megöregedtem, de te folytathatod azt az álmomat, amit már gyermekkoromban is dédelgettem: saját üzem a családnak. – Ádám meg akart szólalni, de megelőzte apja.

– Fiam, egy szót se, az igazságot ne tologassuk. – Ádám csendben maradt, anyja szólt közbe.

– Most pedig Ádám bemegy a szobájába, lepihen, Piroška itt van még és hadd beszélgessenek, mert van miről. – Ádám hálásan nézett anyjára, végre egyedül maradhat szerelmével. Anyja most a férje felé fordulva folytatta.

– Gyere, öreg, van neked is egy kicsi munkád, a sublót fiókjának az alja nagyon mozog, be kellene enyvezni, mert mindig attól félek, kiesik. – Megmozdult az öreg és lassan párjával kimentek a konyhából. Piroška is felkelt a nagy és nehéz faragott asztal mellől és Ádámhoz ment a másik oldalra. Ádám elkapta, és mint egy kis babát az ölébe rántotta és elkezdte puszilni hevesen. Piroška nevetett, majd eltolta magától, mosolyogva szólt rá szigorúságot színlelve.

– Fiatalúr, el van törve a lába, nyugalom, gyerünk az ágyba. – Nevettek, de Ádám azonnal megjegyezte:

– Az igaz, de csak a lábammal van baj, az érzéseimmel nincs, tehát ne akarjon kibújni a fiatal hölgy a csókjaim elől. – Piroška rákacsintott és rejtelmes hangon jegyezte meg:

– Ha a fiatalúr bemegy a szobájába a segítségével, sok csókot adok, ehhez mit szól, de ha...
– Ádám már állt is fel, lehetett látni, nagyon fáj a lába, de vidáman vágott a szavába Piroskának.

– Ezt a felajánlást még akkor is teljesítem, ha csúszva is megyek az ágyig, mert a csókjaid igaz csodálatosak, de hogy te adod, ez maga a mennyország. – Nevettek. Ádám bebicegett és leheveredett a szépen letakart ágyra. Piroska azonnal egy vékony takaróval betakarta és leült mellé. Ádám nevetve mondta:

– Drágám, az ígéret, most nem tudok felugrani és felkapni, de te ígértél valamit, amit... – Nem tudta befejezni, mert Piroska már hajolt is a szájához és hatalmas csókjaival némította el Ádámot. A sok csók után már volt idejük a beszélgetésre is. Ádám azon a meleg és kellemes hangján szerelmet vallott.

– Piroska, tudom a szüleim előtt már mondtam, szeretlek, de most itt vagyunk mi ketten, szeretlek és életem végéig szeretni foglak. Nem vagyok nagy szónok, nem tudom neked elmondani költői kifejezésekkel hogyan, csak annyit mondanék az én paraszti eszemmel: Amíg tudok, veled leszek, ezt örökre értem, ha gyermekein lesznek, akkor is szeretni foglak velük együtt. Te vagy az a nő, akit életemben először megláttam és beleszerettem. Legyél a feleségem. – Piroskát nagyon meghatotta az egyszerű szavak özöne. Már hallott sok szerelmi valomást, de azokat csak a hirtelen fellobbanó vágy alkotta. Ezek a szavak igaz szavak voltak, a lélek és a szív alkotta szerelmi érzések alkotásai. A két szempár egymásba fonódott. A lány nyelt egy nagyot és halkán válaszolt.

– Ádám, leszek a feleséged. Te vagy az első és az utolsó férfi az életemben, azt megígérem neked. Szeretlek én is már az első pillanattól kezdve. Tied leszek egy életen át. – Lassan összeért a szájuk és ezt megpecsételték az igazi szerelem zálogával. Az idő hamar elszaladt, Piroska is fájó szívvel búcsúzott, de muszáj volt haza mennie. Szeretett volna beszámolni erről a napról minél hamarabb édesapjának és keresztanyjának. De megígérte, minden nap el fog jönni és a fekvő Ádám mellett el fog tölteni egy pár óra hosszát. Izgatottan lépett be a házukba. Apja és a keresztanyja beszélgettek a konyhaasztal mellett. Piroska megpuszilta őket és ő is leült az egyik szabad székre. Szinte lehetett rajta látni a boldogságot, apja meg is jegyezte:

– Látom, nagyon jól sikerült a napod, lányom, örülök ennek. – Piroska most hirtelen elkomolyodott, ahogy Ádám eltört lábára gondolt, már mondta is:

– Igen apa, nagyon boldog vagyok, de ugyanakkor szomorú is. Ádám eltörte a lábát és begipszelték Újfaluban. – Apja és keresztanyja ledöbbsent, szinte egyszerre kérdezték, mi történt. Piroska elmondta, hogyan is volt a nagy fagerendával. De ahogy elmondta, már vidámabban folytatta.

– Ádámmal megbeszéltük, amint a lábáról lekerül a gipsz, azonnal összeházasodunk. – Nagyon komoly arcot vágott az apja, félénken kérdezte:

– És miből kislányom? – Piroska legyintett és komolyan folytatta:

– Megbeszéltük ezt is. Nekünk sincs pénzünk, Ádáméknak sem, lesz egy ebéd, ahol csak mi leszünk és kész. Az esküvő nem azért kell, hogy az ember kiköltekezzen, az azért kell, hogy boldogok legyünk. – Elhallgatott, keresztanyja bólintott, igazat adott keresztlányának. Most keresztanyja folytatta.

– Akkor, ha nem tévedek, ez két hónapon belül lesz. – Most Piroska és apja bólintottak. A lány felkelt az asztal mellől és így mondta:

– Elmegyek fürdeni és lefekszek, nagyon fáradt vagyok. – Egy-egy puszi apjának és keresztanyjának és már el is ment. Szeretett volna most egyedül lenni, megfürödni és ágyba bújni és átélni újra a mai napot a maga rosszával és boldogságával.

Az idő repült, Ádám és Piroska minden nap találkoztak, a fekvő gipszet felváltotta a járó gipsz, két hét telt már el. A két szerelmes fiatal kapcsolata még szorosabb lett. Alig várták már az esküvőt. Igaz, az eljegyzés az csak valóban egy megjegyzés volt csupán. A lány valódi aranygyűrűt kapott egy szombati napon, amit Ádám a fizetéséből vett meg. Piroska apja és keresztanyja várta Ádámot a kis családi házukba és a szüleit egy szombati napon, ahol meghallatták az első boldogító igen, amit már mindenki tudott, de most hallották is. Nagyon boldogok voltak, főleg Piroska, aki szinte percenként gyönyörködött a szép karikagyűrűben. Eltelt nagyon hamar a nap, már az éjszakát kóstolgatta, amikor az Ádám család felkerekedett és elköszöntek Piroskáéktól. Természetesen a két fiatal annyira boldog volt, hogy nem tudtak aludni. Tudtuk nélkül az ablakból nézegették a csillagokat és a jövőről álmodoztak. Nagyon érdekes volt, mind ketten elképzelték két gyermeküket, az egyik fiú, a másik lány. Boldogok fognak lenni. Piroska elszomorodott, talán már valahonnan sejtette, Ádám hamarabb fog elmenni e világból, mint ő, de a szerelmük az végtelenbe fog érni. Míg Ádám csak egyre gondolt, boldoggá tenni élete asszonyát, míg teheti. A reggel fáradtan köszönt rájuk, de ez a fáradtság nem olyan volt, mint egy értelmetlen éjszaka, boldog és édes volt. Piroska az irodájában boldogan dolgozgatott. Dél előtt tíz órakor megcsörrent a telefon, felvette.

– Tessék, biharkeresztesi tanács... – Nem volt ideje végigmondani az udvarias bemutatkozás mondatokat, közbevágott egy kellemes férfihang, Ádám.

– A drága szerelmemmel beszélek, egy olyan lánnyal, akinek a szeme a csillagokat is elhomályosítja? – Csend lett. Piroska nevetve válaszolt.

– Igen, uram, gondolom én is egy szerelmes férfival tartom a vonalat. – Ádám elnevette magát és azonnal mondta is:

– Igen, kedves hölgy, az Ádám van a vonalban és egy dalt küld önnek, kérem, hallgassa meg.
– és elkezdte a csodás meleg hangján Ádám a **Halló telefon** (10) című dalt.

**Halló, halló, szerelmem-kicsikém,
Szeretsz-e tegnap óta még,
Szerelmes szíved ég-e még,
Oh, szerelmes drága kicsikém.**

**Halló, halló, telefon szerelem,
Szerelmes szavaim izzanak e vezetéken,
Vágyamat e telefon éterén küldözgetem,
Hiányod nem tudom túlélem-e.**

**Halló, halló, forró telefon,
Szerelmem hangját szívdobogva hallgatom,
Vigyázz telefon, e hanggal álmodom,
E csodás lánnyal a jövőmet választom.**

Amikor befejezte Ádám a dalt, nagy csend lett. Piroska nagyon halkán csak ennyit tudott kinyögni:

– Köszönöm, szerelmem. – Ádám halk szipogást hallott. Érezte, most nem szabad megzavarnia az érzelmileg túlfűtött lányt, halkán elköszönt.

– Szerbusz, drágám, majd jelentkezek. – Letette lassan a kagylót. Piroska annyira boldog volt, hogy nem volt szava, zokogott és csak arra gondolt, ez a boldogság, ha ilyen lesz élete végéig, akkor örömmel fog öregségében meghalni. Nem is hallotta, amikor Ádám elköszönt. Sokáig szorongatta még a fekete telefonkagylót, mikorra a tudatáig hatott Ádám elköszönése. A munkája nagyon nagy örömmel töltötte el. Kolléganői szóltak rá, haza lehet menni vagy túlórázni akar. Sietve kapta össze a dolgait, tudta, Ádám várja a kapuban, nem tévedett. Boldogan

szaladt a férfihoz, de Ádám hirtelen hátralépett és egy csokor rózsát nyújtott a lány felé. Piroska szíve hevesen dobogott, átvette a csokor rózsát, majd Ádámhoz lépett és egy csókot adott a mosolygó férfi szájára. Piroska belekarolt a férfiba és lassan bicegve a gipszes lábbal elindultak a lány háza felé. Egész úton a lány csak beszélt és beszélt. A szavak jöttek és mentek boldogan a szájából. Ádám mosolygott, nem szakította félbe, jól esett hallgatnia a lányt, pedig sokszor azt sem tudta, miről is szól egy-egy monológja, de nem bánta. Rátértek a Kossuth utcára és ekkor Ádám a fejéhez kapott. Először is adott egy puszit az elhallgató lánynak és kihasználva a szünetet, mondta:

– Drága Piroskám, majdnem elfelejtettem, most menjünk el hozzánk, van egy meglepetésem.
– Piroska felkacagott, majd folytatta:

– Mi lehet még, a csodálatos telefon dalod, a rózsád, mi jöhet még? – Ádám rákacsintott. Megpuszilta a homlokát és sejtelmesen tovább mosolygott. Piroska állt meg most hirtelen, csodálatosan ragyogó szemeivel folytatta:

– De ígérd meg, a mai napon elmegyünk a nagymamámhoz, mert szeretnék bemutatni. – Kérlelve nézte Ádámot. Kicsi csend lett, Ádám tudta, nem tud ellent mondani a lánynak, de hagyta egy kicsit kétségek között. Elnevette magát és így szólt:

– Rendben, de az ajándékot ott adom át. – Piroska felpipiskedett és egy csókkal jutalmazta Ádámot, aki nekikészülődött, hogy átfogja a lány derekát és igazi csókot adjon, de Piroska nevetve siklott ki az erős kezek közül és nevetve fenyegette meg Ádámot. Ádám feltűnően elhúzta a száját és megjegyezte szomorúságot színlelve:

– A szerelmes férfi már nem csókolhatja meg azt a nőt, akit szeret. – És lopva a lányra nézett, hátha megszánja. De Piroska nevetve válaszolt:

– Most sietni kell, majd lesz rá alkalom, ígérem. – Ádám szeme felcsillant, felkapta Piroskát és szaladni kezdett vele a gipszes lábával, de közben mondta a magáét.

– Akkor tényleg siessünk, mert én már nagyon kívánom a csókjaidat. – Piroska kacagott, majd kérlelni kezdte Ádámot:

– Tegyéi le, mert megfájdul a lábad, és a gipsz is eltörhet. – Ádám megállt és lassan letette a lányt. Valóban megfájdult a lába, de nem mutatta volna. Piroska látta rajta, nem szólt egy szót sem, de nagyon sajnálta, lassabban mentek, amit most nem bánt Ádám sem. A lányt nagy szeretettel látták viszont, Ádám anyukája azonnal kisajátította a férfiak bánatára. Apa és fia várakozóan néztek az ajtóra a nappaliban. Végre megjelent a lány, nagyon boldog volt, azonnal Ádámhoz fordult.

– Képzeld, a drága anyukád megcsinálja a mennyasszonyi ruhámat. Nem is mondtad, hogy milyen nagyszerű varrónő. Neked is az öltönyeidet anyukád varrta. – Elhallgatott, most Ádámon volt a sor, hogy visszavágjon. Nem is gondolkodott.

– Apukám és anyukám figyeljenek, ez a lány itt, aki a legszebb Biharkeresztesen, tudják mikor született? Na, ugye nem tudják, Valentin napján. – Most egy kicsit megemelkedett és szúrósan nézett Piroskára és így folytatta:

– És nekem sem mondta! – nevettek, ahogy Ádám nyaka kifeszült és a lányra nézett. Lassan indulniuk kellett Ádám szüleinek a legnagyobb sajnálatára. Megszerették a szolid lányt, és főleg azért, mert az egyetlen fiukat nagyon szerette. Ádám a hóna alá vette a papírba csomagolt ajándékot és elindultak a nagymamához. Az Aradi utcában lakott egyedül az idős asszony, aki nagyon szerette Piroskát, mert szerinte úgy nézett ki, mint a mamája, vagyis a nagy lány. Negyedóra múlva már a kapun rázták a nagy kolompot, ami egy hosszú drót végén kalimpált. Majd kutyaugatás meghatározhatatlan helyekről. De azért a nagyinak is volt egy kis korcs

kutyusa, aki csendben volt, mert ismerte Piroskát és csak a farka csavarodott minden irányba. Pár perc múlva megjelent a nagymama, egy alacsony idős asszonyka, aki nagyon szidta a szomszéd kutyáit, mert szerinte akkora zajt csapnak, mint egy hadász csapat. Amikor meglátta kedvenc unokáját, azonnal elkezdte a kiabálást.

– Na, nézzenek oda, ide talált a kisasszony, nem foglalkozik vele, hogy az öreganya él-e, hal-e.

– A kapuhoz ért, elhallgatott, mert ekkor pillantotta meg Ádámot. Végignézett, rajta, de pár másodperc után már az unokáját ölelte meg. Piroska meg akart szólalni, de a nagy megelőzte.

– Szerbusz, Ádám fiam, te mit keresel itt, befejezted a spájz ajtómat vagy valamit elfelejtettél? – Piroska elnevette magát és egy hatalmas pusztit adott a nagymamája bal orcájára. Ettől a nagy azonnal megsimogatta unokája arcát. Piroska most jutott szóhoz, ki is használta.

– Nagymama, menjünk be, ott elmondom, miért is jöttünk. – A nagy mosolyogva szólt rá:

– Te lány, nekem te ne titkolódtál, mert az a halálom. – Szegény Ádám hol a nagyit, hol Piroskát nézte. Piroska úgy volt vele, ha a nagyinak nem kell a titok, akkor legyen meglepetés, már mondta is:

– Drága nagyikám, be szeretném mutatni a vőlegényemet. – A nagy megint végignézett Ádámon feltűnően. Piroska elnevette magát és megjegyezte:

– Na de nagy, apa nem csinálta ezt a mustrát, mint maga. – Ádám elnevette magát és végre most ő is megszólalt.

– Pedig ismer a Piri néni, a múlt héten javítottam magánál. – A nagy nagyon komolyan válaszolt:

– Az igaz, de akkor még nem tudtam, hogy az unokám vőlegénye vagy, mert ha tudom, a stelázsit is megcsináltattam volna veled. – Na, ez már Ádámnak is sok volt, elkezdett nevetni. A nagy körbenézett és halkan megjegyezte:

– Ne olyan hangosan beszéljünk, be kellene mennünk, nem gondoljátok gyerekek? – Piroska nevetve válaszolt:

– Na de nagy, mi már régen erre várunk, de nem akart titkot bevinni a házba. – A nagy elnevette magát. Megint adott egy pusztit Piroskának, majd Ádámhoz fordult mogorvaságot színlelve.

– Hajoljál le, mert nem tudlak megpuszítani. – Ádám lehajolt az alacsony asszonyhoz és a nagy megfogta két kezébe a fejét és jobbról, balról egy-egy pusztit adott az arcára. Majd így morgott, amikor mentek befelé a házba:

– Még ilyet, elrabolják az unokámat. – Piroska ránézett Ádámra, aki visszakacsintott, értette ő a nagymamát. Bementek az öreg házba az öreg bútorok közé. Piroska nagyon szeretett itt lenni. Egy megmagyarázgatatlan nyugalom áradt szinte minden szegletből. Mintha az idő megállt volna, amíg a házban volt. A nagymama szája be nem állt, a sok kérdés, hogyan ismerkedtek meg, mikor volt az eljegyzés és őt miért nem hívták meg? No meg a házasság mikor lesz? A sok kérdésre bizony kapkodta a két fiatal a fejét, de mindenre válaszoltak, ami ide illett. Nagy sóhaj kísérte Piroska utolsó mondatát, végre vége a sok személyes kérdés-feleletnek. De tévedtek, most jött „az én időmben” tanácsok sokasága. Ez is eltartott egy óra hosszát, mikorra a nagyinak eszébe jutott, meg kellene kínálni valamivel a kis unokát és a vőlegényét.

– Majd elfelejtettem kérdezni, mit isztok, gyerekek, van bodzaüdítőm, hársfateám, de ezüst-hársból ám, mert az finomabb, és ez mind házi, én készítettem, mert csak a házi a finom. – Várakozóan nézte a két fiataalt, akik összenéztek, mit is kellene kérni. Ádám ráhagyta magát Piroskára, hiszen ő jobban ismerte a mamáját, mint ő, aki asztalos munkát végzett csak nála.

Piroska a hársfatea mellett döntött, Ádám bólintott, nagyon szerette a hársfát, mint munkaanyagot, de a virágját is. Meg is jegyezte Piroskának, de előtte megfogta a kezét.

– A hárs a legkedvesebb fafajtám, merem mondani, az asztalos szakmámhoz is hozzájárult. Nagyon szeretem alakítani, faragni. A teáját is sokat iszom, csak vigyázni kell rá, mert ha folyamatosan issza valaki, szívbetegséget is okozhat. De a lényege a vágyakozás, gyöngédség, a dal és a szerelem jelképe. – A nagyfi meglepetten nézte Ádámot, bólintott a fejével és csak ennyit mondott:

– Akkor szívbeteg leszek, ha sokat iszok belőle? – Ádám mosolyogva válaszolt:

– Nem dehogy, nem állandóan issza Piri néni, csak alkalmanként, néha. – A nagymama kicsit gondolkodott, majd legyintett. Piroska váltott témát.

– Ádám, gyere, menjünk ki a kertbe, nagyon szép, a nagymama szépen rendben tartja, néha eljövök én is és segítek. – Ádám már fel is kelt, a kis csomag a hóna alatt volt még, megjegyezte:

– Legalább az ajándékomat ott átadhatom. – A nagymama szólalt meg:

– Addig elkészítem a teát – és már ment is ki az ajtón. Ádám a szerencsésen kapott egyedül-létet kihasználva elkapta Piroskát és egy hatalmas csókot adott neki. Piroska megfenyegette az ujjával mosolyogva, míg Ádám ezt mondta halkán:

– Akárhogyan is fenyeget ez a csodálatos nő, akkor is kihasználom a lehetőséget. – De nem várta meg a választ Piroskától, gyorsan osont kifelé az ajtón a nagyfi után. A kertben Ádám kicsomagolta az ajándékot, egy fehér színű szandál került elő. Lapos sarokkal. Nagyon szép volt. Piroska leült az ott lévő kerti kis padocszkára és felpróbálta. Mintha a lábára öntötték volna. Nagyon boldog volt. Felpattant a helyéről és a nyakába ugrott Ádámnak és egy csókkal jutalmazta. Nem szabad félre érteni, nem a szandál volt a fő ok, oh nem, az ajándék. Hiszen Piroska a magos sarkú lábbeliket szerette, sosem vett lapos sarkút. De sosem mondta el ezt Ádámnak, hogy nem szereti a lapos sarkú cipőket. Hirtelen megjelent egy nyuszi, nagy szemeivel nézte őket, majd enni kezdte a kertben a fűvet. Úgy látszik, ebben a kertben nem félt. Rengeteg rigót, vadgalambokat, harkályt, cinkéket láttak. Egyik szebben trillázott, mint a másik. A nagyfi is kijött a kertbe utánunk. Láta a csodálkozást az arcukon és büszkén mondta:

– Ide még két őz is szokott járni, nem félnek tőlem. Na, nem jönnek nagyon közel, de pár méterre itt legelésznek. Nézzétek ezt a nyuszt, elneveztem Bencének, a kezemből eszik, ha hozok neki répát. Imádja. Gyertek, igrük meg a teát, mert kihül és akkor valóban szívbeteg leszek. – Ádáma kacsintott. Piroska elnevette magát a nagyfi megjegyzésén. Még egy jó óra hosszát maradtak a nagyfinál és elindultak hazafelé, Piroskához. Az úton megbeszélték, hétvégén elmennek táncolni, Ádám a begipszelt lábával, de ez nem akadály. Még nem döntötték el a napot, mikor házasodnak össze, de ezt majd a tanácsnál fogják megbeszélni. A tervük a nyár végén volt, amikor lekerül a gipsz Ádám lábáról.

De akartak templomi esküvőt is. Ezt is meg kell beszélni a biharkeresztesi pappal. Tehát lesz bőven tennivaló a házasság megkötéséig. De nem is bánták. A jövő héten Ádám bemegy Piroskához a tanácshoz és megbeszéli a házasság időpontját az anyakönyvi hivatalban. Piroska hazaért, kicsit fájt neki az elválás, de még ez a nap ilyen. Ádám sem volt másként, kicsit hosszúra nyúlt a búcsúzkodás, de egyszer csak vége volt. A lányt várta a házi munka, igaz keresztanyja elvégezte, amit csak lehet, de a testvérei vacsoráztatása, fürdetése azért még megvárta őt is. Ádámnak most nem volt munkája, a délelőtt folyamán elvégezte, plusz munka most nem volt kilátásban. A férfi most olvasgatott és a szüleivel beszélgetett. A pár nap elment, minden nap Ádám megvárta a lányt a tanács előtt és hazakísérte. A tervek mindig bátrabban kerültek a felszínre. Szinte minden nap megbeszélték, kisfiuk és egy kislányuk lesz,

csak a nevekkel voltak bajban. Ádám nem akarta a saját nevét, másik nevet akart választani, mert az iskolában mindig csúfolták az Ádám miatt, akit Évával kötöttek össze a nebulók. Míg Piroska állandóan a tradíciók, meg a család fogalmával pásztázta a férfit. De azért Ádám mindig engedett a vita végén, hogy rendben, de azért minden nap felhozta, hátha Piroska meg gondolta magát. Már nevettek, amikor említésre került a gyermek téma, de azért mindig változatlan maradt a vita után. Eljött a hétvége, Ádám elment Piroskáért és elmentek a kultúrházba, a bálba. Amikor meglátták Ádámot a gipsszel, az ismerősök topogtak hozzá, el kellett mesélni a nagy gerenda hogyan birkózta le és törte el a lábát. Majd amikor végzett, ránézett Piroskára és elkezdte mondani:

– Most pedig tudja meg mindenki, Keresztes népe, polgára. Ez a csodálatos szépségű leány, akit Piroskának hívnak, az én eljegyzett menyasszonyom. Remélem, fiúk, értitek, mit mondtam, a lányok nem számítanak. – Azonnal két lány elkezdett kiabálni nevetve:

– Ha ezt így folytatod és a lányokat lenézed, nem fogsz megnősülni, mert a lányok tesznek erről, és Piroska is mást fog választani, vissza az agarakkal, Járóka Ádám. – Ádám nagyon komoly arcot vágott, majd komolyan szólva kérdezte:

– Gizike, ki is a barátod, és neked Marika, lesz egy pár szavam és akkor... – Na, ez aztán sok volt, a lányok elindultak Ádám felé, aki ekkor már nevetett. Gyorsan Piroska háta mögé bújva mondta:

– Védjél meg szerelmem, mert a lányok rád hallgatnak. – Ekkor már mindenki nevetett, a két lány is, de azért mentek tovább Ádám felé. Piroska is kacagott, majd amikor odaértek, fenyegetően néztek Ádámra, aki Piroska háta mögül lesett ki nevetve. A lány meg akart szólalni, de Ádám megelőzte.

– Most pedig mindenki egy italt kap az eljegyzésem alkalmából. Ti pedig, Gizike és Marika valóban remek barátok voltatok és vagytok. – Kilépett Piroska háta mögül és így szólt:

– Drága Piroskám, ugye adhatok egy pusztit ennek a két lánynak, akiknek szintén ebben az évben lesz az esküvőjük Lacival és Balázssal? – Még be sem fejezte, amikor a két fiú is nevetve előrébb lépett és Piroskához léptek. Balázs kezdte majd Laci fejezte be:

– Piroska, gratulálok Ádámhoz, az eljegyzésekhez, remek srác. – Jobbról és balról egy-egy pusztit adott a még mindig nevető lánynak.

– Én is sok boldogságot kívánok. – Laci is körbepusztította. Ezek után jött a két lány, Gizike és Marika. Majd százan gratuláltak pusztikkal Piroskának és Ádámnak. Így indult a bál, és nagyon remek hangulat lett. Keringőt játszottak nagyon sokat, mert ez volt a kedvence mindenkinek. Ádám végigtáncolt minden zenei számot, sőt volt olyan, hogy a gipszes sarkán forgatta meg Piroskát. Ebben a bálban igazi szerelmes kapcsolat volt már. Ha csak egy kevéske idő is volt, azonnal a két fiatal becézgette egymást csókokkal, simogatásokkal. De ennek a napnak is vége lett. Piroskát megint hazakísérte és megint a válás okozta szenvedés, amit át kellett élniük újra. De másnap megint találkoztak Piroskánál. Itt aztán Ádám nagyon csendben volt, nem mert volna egy csókot sem lopni a lánytól. De nem így Piroska, mert amikor az édesapja nem volt bent, azonnal Ádámhoz dörgölődött, amitől a férfi azonnal csuklani kezdett. A lánynak roppantul tetszett. Ádám állandóan az ajtót leste, mikor bukkan fel leendő apósa, de a lányt ez nem zavarta. Csókolgatta Ádám száját. Tehát Ádám tartott a lány apjától. De amikor elmentek sétálni, akkor nagy legény lett, szinte méterenként csókolgatta a lányt.

Másnap hétfőn tíz órakor megjelent szépen felöltözve a tanácsnál Ádám. Piroska büszkén nézett rá. Főleg, amikor kapott egy nagy pusztit a munkatársai előtt, azonnal igazi daliává vált Ádám. Bementek az anyakönyvvezető nőhöz. Piroskát ismerte és mosolyogva fogadta. Ádámot látta már egy pár alkalommal bent a hivatalban, tehát ő sem volt azért annyira ismer-

retlen. Itt megbeszélték, a házasságuk négy hét múlva lesz itt a hivatalban a házasságkötő teremben. Egy adatlapot is ki lehetett tölteni, ebben virágokat, fényképészt, pezsgőt lehet rendelni. Az árak is kedvezőek voltak és így ezeket is megrendelték. Kettő tanút kellett hozniuk, ami nem volt gond, mert a sok barát közül örömmel jön el, akit felkérnek. Amikor kiléptek a folyosóra, nem volt senki sem a közelben, Ádám azonnal egy csókot adott leendő hitvesének, aki azonnal elpirult és ijedten jegyezte meg, mi van akkor, ha valaki jön és elkapja őket. Ez mégis csak a munkahelye. Ádám vigyorogva jegyezte meg:

– Ne bánkódj ez miatt, ha elzavarnak, mert megcsókolt a leendő férjed, úgyis lassan összeházasodunk és a leendő gyermekünkkel otthon maradsz. Én dolgozok, te meg vársz minden nap sok-sok csókkal. – Piroska elpirult, most nem szólt vissza, de választ sem adott. Ádám elköszönt és elindult újra haza. Nagyon boldog volt, a nászéjszakára gondolt, amitől a szíve majd kiszakadt a helyéről. Szerette volna már Piroska testét is átcsókolni, majd a vágyait szabadjára engedni. De tudta, addig várnia kell, amíg a házasság szent kötelékébe nem érnek. Mert ugye, hogyan nézne ki az, ha terhesen állna az anyakönyvvezető elé. Biharkeresztes ki is utálná, ő, mint a gyermek apja, nagyon örülne a születendő kis babának, de nézni kell Piroskát is. Piroska amint visszaért az íróasztalához, nyíltak az ajtók, szinte mindenki kíváncsi volt a hogyan, mikor, miként válaszokra Ádámmal kapcsolatban. Egy nagy beszámoló lett, ami majd fél órát tartott. Piroska boldog volt, most már az egész tanács tudta, házasságot kötnek rövid időn belül. Ádám is elmondta boldogan a szüleinek az időpontot. Anyja azonnal készülődött, elmegy a boltba és megveszi a lánynak az esküvői ruha anyagát és megcsinálja neki. Ádámot addig valahova elküldik, hogy ne lássa meg az esküvő napjáig a már készre szabott ruhát. Ádám anyja, mielőtt kilépett az ajtón, megjegyezte:

– *Az unokáim római katolikusok lesznek, ez már eldöntött, ugye kisfiam?* – Ádám bólintott, de meglepődött, miért mond ilyet az anyja. Ez természetes. Megvonta a vállát. Délután Ádám megint várta Piroskát a tanács előtt, a templomba akartak elmenni, a templomi esküvőt intézni. Ádám nagyon szerette ezt a templomot. Mint asztalos mester sokat nézegette, tapogatta az 1860-ban faragott szószéket. Elismerete az akkori mestermunka csodálatos szépségét. De a templom maga is egy remekmű. Az Árpád-korban épített templom három ablakait ha megfigyeljük, feltűnnek e jegyek. A szép katolikus templomot 1867-ben építették újjá, ami akkor adta meg a mai formáját is. Ádám nagyon ismerte ezt a templomot, a szülei nagyon vallásosak és minden vasárnap reggel itt imádkoznak Istenhez. Nem tudta Ádám megmagyarázni, de egy kisebb idegesség fogta el. Lassan megjött szerelme, Piroska is mosolyogva és nagyon boldogan. A lány azonnal észrevette a változást Ádámon. Elkomolyodott, de Ádám nem tudott mit mondani, csak amit érzett. Piroska nem akart szomorú lenni és ezért vigasztalni kezdte kedvesét, és nem hiába. Pár perc múlva elhessegette a rossz megérzést Ádám. Beértek a Hősök terére a templomhoz. A sekrestyésbe mentek és a Gábor atyát keresték, akit ismert Ádám. Az idős pap a hátsó kertben volt kint, a rózsáit locsolgatta. Örömmel fogadta a két fiataalt. Beinvitálta őket az irodába, és itt elkezdődött a kérdezgetések özöne, amit a pap le is írt, mert erre szükség lesz a dokumentumok kiállításánál. Amikor a vallásukra került a sor, Ádám már mondta is: katolikus vallású, de a pap tudta is. Piroska ledöbbsent, nehezen mondta ki: református. Nagy és mély csend lett. Ugyanis kétvallású ember nem házasodhat katolikus templomban, de még reformátusban sem. Ezt érezte meg Ádám. Piroska sírva fakadt, hiszen akkor nem lesz templomi esküvő és ez olyan, mintha valakinek fél karja és lába lenne. Ádám volt most nagyon rossz passzban. Anyja kihangsúlyozta, az unokái csak katolikusok lehetnek. Ádám pusziglatta Piroskát, a pap simogatta a vállát. A pap megszólalt lágy hangon:

– Ki tudja, Piroska gyermekem, hogy te református vallású vagy? – Piroska szipogott és azonnal válaszolt.

– Senki sem, nem gyakoroltuk a vallást. A nagyszüleim voltak azok. – Csend, az idős pap gondolkodott, majd megköszöörülte a torkát.

– Lányom, egy valamit kérek. Látom, nagyon szeretitek egymást, titkot kell esküdnotök. Összeadlak benneteket titokban, és erről senkinek sem szabad tudnia. Megkapjátok a házasságlevelet, ahol mindketten katolikusok lesztek. – Elhallgatott. Ádám megcsókolta az öreg pap kezét, majd Piroska is. A lány sírása is abbamaradt, most újra boldog lett, nem vesztette el a férfit, akit szeret. Ádám is így érzett, de ő nem számolt ilyen lehetőséggel, mert ha háború, vagy árvíz, tűzvész lenne, akkor sem hagyná el sosem a szeretett nőt, Piroskát. Az időpontot a tanácsi esküvő előtti napra tették. A pap kérése az volt, csak négyen jöjjenek el, ebben a két tanú legyen benne. Boldogan léptek ki a sekrestyéből, újra minden a régi volt, örültek egymás szerelmének. Pár méter után Ádám megállt, eszébe jutott anyja furcsa mondata. – *Az unokáim római katolikusok lesznek, ez már eldöntött, ugye kisfiam?* – Piroska várakozóan nézett Ádámra. Na, nem sokáig, mert Ádám elkezdte mondani:

– Tudod, drágám, amikor a tanács előtt rám kérdeztél, hogy mi a baj, nem akartalak terhelni a gondokkal. De most itt az ideje, elmondom. – Piroska nagyot nyelt, megijedt, mint mindig, ha valaki rejtelmesen beszél. Megszorította Ádám kezét, a férfi elmosolyodott, adott egy nagy puszit a lánynak majd folytatta.

– Anyám azt kérte, a gyermekeink katolikusak legyenek. – Piroska figyelt, Ádám várta a reakálást. De semmi nem történt, Piroska szólalt meg:

– Miért nem mondd, mi a baj? – Ádám értetlenül nézett a lányra. Szembefordult a lánnyal. Piroska még mindig nem értette. Ádám ekkor újra elkezdte mondani:

– Drágám, ez a baj. Te más vallású vagy, mint én, és gondolom ez zavar tégedet, vagy tévednék? – Piroska most értette meg, nagy kő esett le a szívérl. Így válaszolt:

– Drágám, nem a vallás teszi az embert emberré. A gyermekeink legyenek katolikusak, mert a szüleid nagyon vallásosak. A vallás sosem érdekelt. A világon van fontosabb dolog ennél. Most ne gondold rosszat. Minden ember olyan vallást gyakorol, amilyet akar. Olyan Istent imád, ami a szívéhez közelebb áll. Nekem te vagy a vallásom, téged szeretlek. – Ádám, amikor ezeket a szavakat meghallotta, azonnal felkapta a lányt és egy párszor megforgatta a gipszes sarkán Piroskát. Csókolni kezdte a szemét, a száját, a nyakát és úgy szorította magához, mintha sosem engedné el. Végre alábbhagyott a szerelmi kitörése. Piroska lihegett és megjegyezte:

– Most olyan érzésem van, mint ha Komádiból futottam volna ide Biharkeresztesre. Leendő férjem, kíméljél meg az ilyen szorításoktól, mert most is majdnem megöltél. Nem kaptam levegőt. – Ádám megint át akarta ölelni, de a lány hátraugrott. Ádám ijedten mondta:

– Drágám, ne félj, de annyira örültem, amit mondtál. Félttem, hogy a vallás elszakít bennünket. – Piroska a rémült Ádámhoz lépett, megfogta az arcát a jobb és a bal tenyerébe, és így mondta halkan:

– Nem fog elválasztani semmi és senki bennünket. Látom a jövőnket. Nagyon boldogok leszünk, csak ne ölelj meg olyan szorosan. – Ezt már nevetve mondta. Ádám nagyon finoman ölelte át Piroskát, majd a fülébe súgta:

– Nagyon szeretlek, nem akarlak elveszteni, és bocsáss meg, ha fájdalmat okoztam, ígérem, sosem teszem még egyszer. – Piroska nyújtotta a száját, majd amikor megkapta a csókját, mosolyogva mondta:

– Nem kell megbocsájtanom, mert szeretsz, hisz azért szorítottál meg, csak vigyázz, a szerel-med nehogy megöljön. – Nevettek mind a ketten felszabadultan, majd folytatták tovább a sétát

Piroskáékhoz. Otthon elmesélték a tanácsnál a bejelentést, de a templomi esküvőről nem beszéltek. Az úton megbeszélték, hogy majd csak akkor szólnak a szülőknek a templomi esküvőről, amikor túl lesznek rajta. Most szerencséje volt Ádámnak. A lány apja nem volt otthon, így bátrabban merete megcsókolni a lányt. Piroska ki akart menni a konyhába és Ádám kért egy csókot tőle. A lány elszaladt. De az ajtóban megtorpant, Ádám ekkor a gipszes lábával utolérte. De szerencséje volt Piroskának, ki tudott surranni az ajtón. Piroska gyorsan bezárta Ádámot. Kicsit várt, és amikor hallotta a távolodó lépteket, a kulcsot kivette a zárból és az ajtó nyílása alatt bedugta a szobába Ádámnak. Piroska megcsinálta a teát és éppen fordult volna a konyhából kifelé a folyosóra, Ádám állt előtte. Annyira megijedt, hogy elejtette a teát. Szerencsére nem forrázott le senkit sem. Ádám nagyon megijedt, Piroskához ugrott és gyorsan leellenőrizte, leforrázta-e, de nem volt semmi baj. Újra teát készített Piroska, majd fogta a tárcát és ráarkta a főzött teát, a cukorral, a citromlével és elindultak a nappaliba. Ádám megállt az ajtó előtt és várakozóan nézett a lányra. A lány meg őrá. Ádám szólalt meg végre.

– A kulcsot hol tartod, drágám? – Piroska azonnal válaszolt:

– A szobába az ajtó alatt visszaküldtem neked, nálad van? – Ádám komoly lett, így is válaszolt:

– Nincs nálam, mert én az ablakon másztam ki. – Piroska szeme most kikerekedett.

– Ezzel a lábbal? – Ádám vigyorogva válaszolt:

– Igen, ezzel, mi a baj a lábammal? – Piroska legyintett, majd halkán hozzátette:

– Ti férfiak... – Nem volt ideje folytatni, mert Ádám azonnal a szájára tette a száját, majd befejezte vidáman:

– Igen mi férfiak. Szeretjük az olyan nőket, mint aki te is vagy. – Elhallgatott, Piroska visszaballagott a konyhába, letette a teás tálcát és arra gondolt, majd ő bemászik az ablakon és kinyitja az ajtót. De közben eltűnt Ádám. Kiment az udvarra, de az ablak zárva volt. Benézett, nem volt senki sem a szobában. Visszaballagott a konyhába. Eltűnt a teás tálca, de a nappali ajtaja csukva volt. De azért lenyomta a kilincset és kinyílt. Ádám mosolyogva ült az asztalnál, a tea kiöntve és egy szál rózsa a kezében, amit a kertben szakított. Piroska elkezdett nevetni, Ádámhoz lépett és meg akarta puszilni, de az erős izmos férfi az ölébe kapta és elkezdte csókolgatni. Hirtelen nyílt a bejárati ajtó. Apja hangja csattant:

– Itthon van valaki? – Na, ez elég volt Ádámnak. Azonnal elengedte Piroskát, aki nem akart az öléből kimászni, nevetett a gyors hangulatváltáson. Ádám olyan kétségbeesetten nézte, hogy megkegyelmezett neki. Feltápáskodott, de időben, mert megjelent az ajtóban Piroska apja. Amikor meglátta leendő vejét, elmosolyodott és már ment is elébe. Ádám felegyenesegett és kezét fogtak. Piroska egy nagy pusztit kapott apjától, majd gyorsan kisietett a konyhába. A tűzhelyen már készen volt az ebéd, amit keresztanyja készített a délelőtti folyamán. Meggyújtotta a sparheltben már előkészített gyújtóst, megvárta, míg lángra kap és ekkor vastagabb fát tett a lángokra. És pár perc múlva már pattogott a fa a tűzben. Rátette a lábast és melegíteni kezdte a borsólevest. Amikor gőzölgött, tányérba szedte és bevitte apja elé az asztalhoz és letette. De máris fordult ki a nappaliból és a másodikat is melegíteni kezdte, a paradicsomos káposztát apróhússal. Amikor megmelegedett, ezt is kiszedte egy tányérba és már vitte is apja elébe, aki már befejezte a leves evést. A harmadik nekifutása volt a pohár sör, amit minden nap megivott étkezés után. Végre most már leülhetett Piroska. Nem is váratott magára, lehuppant Ádám mellé. A két férfi közt a munka volt a beszédtema. Piroska szakította félbe a még dolgozó férfiakat.

– Apa, képzelje, ma voltunk Ádámmal a tanácsnál és megkaptuk az időpontot, ugye örül neki, négy hét múlva lesz az esküvő, pont ekkor kerül le Ádám lábáról a gipsz. – Apja ránézett szeretett leányára és így szól nem valami vidáman:

- Igen annak örülök, hogy boldog vagy, csak tudod, lányom, elmész, és nem leszel velem, és ez fáj. – Piroska felállt és apjához ment, borostás fáradt arcára adott egy nagy cuppanós puszit, majd visszaült Ádám mellé. Apja folytatta az evést és a mondatot is:
- De ígérjétek meg, ha lehet, sűrűn jöttök, mert belehalok, ha nem látlak, lányom, legalább kétnaponta. – Ádám bólintott, majd Piroska helyeselt.
- Megígérem apa, na meg látni akarom én is a testvéreimet sűrűn. – Apja ránézett és megnyugodott. Majd apja elkezdte megint:
- Ma találkoztam Ádám az apáddal, nagyon várják már ők is a házasságotokat. Még nem tudják a szüleid a házasság időpontját, fiam, ugye? – Ádám azonnal válaszolt illemtudóan.
- Még nem, most érkezünk meg és még nem voltam otthon. – Piroska apja ránézett és elmosolyodott.
- Akkor illő elmennek és bejelenteni, mert ez így helyes. – A két fiatal összenézett, milyen igaza van az apunak. Piroska összeszedte a mosatlanokat, kivitte a konyhába, elmosogatott, majd visszament Ádámhoz. Piroska nevetve kezdte:
- Képzeld, apa, Ádámot bezártam a szobába, mert játszottunk. – Szegény Ádám, a föld alá süllyedt volna szégyenében, most nem mert ránézni még Piroskára sem. Apja mosolyogva figyelte lányát, aki folytatta vidáman:
- Bezártam szegényt és elfelejtettem, mert teát készítettem. Képzeld, azt gondoltam, Ádám a szobában van, de közben a hátam mögött volt, kimászott szegény az ablakon. Nem vette észre, hogy a kulcsot az ajtó alatt visszaküldtem neki. Megijedtem, mert nem gondoltam arra, hogy a hátam mögött van, mert az ajtót sem hallottam nyílni. Elejtettem a teát és újra kellett készítenem. De amikor be akartunk menni, akkor kerestük a kulcsot, Ádámnak vissza kellett másznia a kulcsért. Nagyon boldog voltam, amikor bementem, egy szép szál rózsát adott nekem. – Apja nevetett, majd megfenyegette az ujjával a lányát.
- Lányom, lányom, miért bántod ezt a szegény fiút? – De tovább nem mondta, mert Ádám is nevetett, hogy nem lett komoly baj belőle. Ádám fészkelődött, Piroska felkelt, apjához ment, adott neki egy puszit és mosolyogva mondta neki:
- Elmegyünk, de fürdetésre itthon leszek és a vacsorára is. – Apja legyintett.
- Nem kell sietned, mert keresztanyád itt lesz addigra. – Ádám is felkelt az asztal mellől, kezét fogott leendő apósával és elindultak Piroskával Ádámhoz. A lány még sosem volt színházban, de itt Biharkeresztesen működött egy színházi csoport. Igaz, nem olyan nagy és patinás, mint mondjuk a fővárosban vagy Kecskeméten, de a színházi tudásszomjat azért csillapítja. Piroska jegyezte meg:
- Egyik munkatársnőm játszik a színházi csoportban. A Rómeót és a Júliát játsszák, Shakespeare tragédiáját, jó lenne megnézni. – Ádámra sandított. Nem sokat váratott a válasz magára, Ádámnak felcsillant a szeme, és már mondta is:
- Nagyon remek ötlet, sokat olvastam én is ezt a remekbe szabott tragédiát, most, hogy elgondolkodok ezen, Lőrinc barát a Rómeóban olyan, mint Gábor atya. Védelmet és megesket titokban minket. Most mondd, drágám, nincs igazam? – Piroska bólintott, ahogy belegondolt, milyen igaza van Ádámnak. A lány nagyon boldogan mondta:
- Igazad van, most a hétvégén játsszák, akkor szólok a jegyekért Marikának. De csak akkor, ha te is akarsz. – Ádám azonnal válaszolt:
- Hogyne akarnám. – Egy nagy csók és folytatták tovább a sétát úgy, mint két öreg házastárs. Ádám ekkor elkezdett dúdolni egy dalt, Piroska hallgatta majd megjegyezte:

- Nagyon szép hangod van még mindig. – Ádám abbahagyta és megkérdezte:
- Elénekeljem, neked a **Nem tudom a szót**? (11) – Piroska azonnal rávágta:
- Igen. – Ádám azonnal elkezdte.

Nem tudom a szót elmondani,
 Miért tudlak ennyire imádni,
 Talán az égből indultál utazni,
 Hogy tudjál vélem találkozni.

Hiába keresem a szerelmes mondatot,
 Szépséged belém fagyasztja a szónoklatot,
 Kérlek, mosolyogj, adj bátorságot,
 Hogy elmondjam szerelmes vallomásom.

Hiába mondanám, szeretlek nagyon,
 Hisz neved örökké a számon,
 Ordítom az éjszakának, szeretlek nagyon,
 Ismétlem örökké, szeretlek nagyon.

Piroska szeme megint fátyolos lett, megint halkán mondta:

- Nagyon szépen köszönöm, drágám. – Megálltak, Piroska Ádám nyaka köré fonta a karjait és egy rövid csókot adott párjának, majd folytatták tovább az utat. Hazaértek Ádámhoz, a szülei, amikor elmondták nekik a házasság időpontját, az édesanyja felkiáltott:
- Akkor alig maradt időm a ruhád elkészítésére. Milyen ruhát szeretnél, de buta vagyok, hát fehéret, mert a templomi esküvőre is kell. – Ádám és Piroska összenéztek. Ádám kezdte el határozottan, szinte úgy, hogy ezt nem bírálhatja felül senki sem.
- Anya, lehet fehér ruha, Piroska elmondja, milyen akar, de még nem lesz templomi esküvő, majd később. – Az édesanyját mintha leöntötték volna vízzel, nem kapott levegőt. Nagyon rosszul esett neki a fia mondata. Kis szünet után kérdezte a fiát az anyja:
- De miért nem most? – Kérdően nézte a két fejjel nagyobb fiát. Ádám megvonta a vállát, így válaszolt:
- Anya, nincs semmi baj, később szeretnénk megtartani, csak ennyi. – Anyja még mindig nem értette, elkezdte a magyarázkodást.
- Na de kisfiam, nagyon jól tudod, milyen vallásosak vagyunk. Szeretnénk, ha Isten is áldását adná ere a frigyre. A gyermekeitek pogányok lesznek, hogyan élük le az életüket... – Ádám félbeszakította.
- Anya, nagyon jól tudja, a szomszéd Pista bácsiék nem vallásosak, hat gyerekük van, egy orvos, egy ügyvéd, a többi is nagy ember. Vagy a Gizike néni lánya, politikus, ő is pogány, ahogy mondta és nagyon szép életet élnek a párjukkal. De mi Isten színe előtt is fogadalmat teszünk, de nem a tanácsi esküvőnkön. – Ádám anyja végigsimította a homlokát, ennyi tény után nem tudott mit mondani. De azért az utolsó szó mindig a szülőké.
- De ugye megígéred, és azt is, hogy az unokáim is keresztények lesznek? – Ádám elmosolyogta magát, Piroskára nézett, aki bólintott, majd Ádám mondatában is megerősítette:
- Igen, anya, megígérem és Piroska is, Isten áldása is kísérni fog bennünket a házasságban, a gyermekeink is keresztények lesznek, így legalább megnyugodott? – Anyja bólintott és egy nagy sóhaj hagyta el a száját. Megsimogatta fia fejét. Összeráncolta a homlokát és hirtelen Piroshoz szólt.

– Na, gyere, kis menyem, beszéljük meg a ruhádat. – Ádám szívének ez zene volt. Tehát már a feleségének tekintik a szülei álmai asszonyát. Piroska felpattant és elindult a távozó „anyós” után. Ádám apjával beszélgettek a jövőről. Készen lett a kft. cége is Ádámnak. Már csak el kell kezdenie dolgozni benne, de amíg táppénzen van az állami cégnél, addig nem lehet tenni semmit sem. Ádám is megivott egy sört apjával és várták a két nő visszaérkezését. Majd két órába telt, mikorra megjelentek, nagyon vidámak voltak, Piroska azonnal Ádám mellé ült és újságolta:

– Anyukával megbeszéltük, egy fehér kosztümöt varr az esküvőre. – Nagyon jól estek a szavak a lánytól. Elfogadta az édesanyját, mint anyját. Apjával összenéztek, bólintott fiának. Még egy kicsit beszélgettek és Piroska megjegyezte Ádámnak: ideje indulniuk, mert azt idő eltelt. Az úton Ádám elmondta apjával mit is beszéltek a kft-ről. Először is egy teherautót kell venniük, mert csak így tudnak spórolni a fuvarköltségen, de a könyvelőt is... Piroska félbeszakította.

– Itt is spórolhatunk, a könyvelést elvégzem. – Ádám megállt és egy nagy puszi lett a közlés árá, majd folytatta:

– Többféle és fajta faanyagot is meg kell rendelni, főleg nyárfát, mert sok tetőléc kell az építkezésekhez. Sok famegmunkáló gép is kell. Tehát sokat kell küzdenünk, dolgoznunk. De a kis családomért mindent megteszek. – Most Piroska jutalmazta egy nagy puszival. A ház elé értek. Itt elkezdtek a búcsúzkodást, a még egy csók, meg még egy és ez majd egy óra hosszattartott. Már nevettek. Ekkor kilépett az ajtón Piroska apja, nagyon boldogan fogadta Ádámot. Kezet fogtak és Ádámnak azonnal mehetnéke volt. Piroska nevette. Egy nagyon gyors puszi és már ment is Ádám hazafelé, de azért nagyon sűrűn hátra-hátra nézett.

Hétvégén elmentek a kultúrházba és megnézték a Rómeó és a Júliát. Hatalmas tapsot kaptak az alkalmi színészek, ez az előadás egész életükre kihatott. Először éltek meg együtt a szépet, a becsületet és az ármánykodást. Nagyon sokszor felhozták ezt a színházi előadást életükben, szívesen emlékeztek rá.

A napok nagyon lassan teltek, a tanácsi esküvő előtt két nappal Piroska ruhája is készen lett, de Ádám hiába nyafogott, nem engedték neki, hogy megnézzé. Piroska ruháját elvitték a lányhoz. Ott legalább Ádám nem fogja látni. Természetesen a tervük már készen volt a két fiatalnak a templomi esküvőre. Másnap a templom előtt találkoztak a két tanúval Ádám és Piroska, vagyis csütörtöki napon. Piroska a templommal szemben lakó ismerősénél öltözött át fehér ruhájába, amit még az édesanyja vett halála előtt, mert ugye nem jöhetett volna szépen felöltözve Biharkeresztesen át a templomig, mert vagy apja, ismerősei azonnal kérdezték volna, hova megy. Ádám egy csodálatos virágcsokorral jelent meg. Rajta is egy fekete nadrág, fehér ing, fekete zakó volt. Na meg egy fekete cipő, mert a gipsz miatt még a másik lábán fehérén virított a géz. Nem is várakoztatták tovább az öreg papot, beléptek a templomba, Ádám bebicegett. A szenteltvíz tartóba mártották az ujjukat és egy keresztet vetettek. Piroska ugyanezt tette. Ekkor megszólalt az orgona. Csodálatos templomi zenét kezdett el játszani az orgonaművész. Az idős pap mosolygott, ahogy meglátta a gyönyörű menyasszonyt fehér ruhájában. Az álldogáló Isten gyermekeire vetett egy keresztet és ekkor elhalkult az orgona. A pap imádkozott először a két fiatal életéért. Majd a jövőjüket taglalta. Majd rátért a házasságkötés szent fogadalmára. Ezek után cseréltek gyűrűt és Isten áldásával házastársaknak nyilvánította őket Isten szolgája. Ekkor a pap rámutatott az előtte lévő papírlapra és kérte az ifjú asszonyt, írja alá, majd utána jött Ádám és a végén a két tanú. Mosolyogva adta át a katolikus okmányt az idős pap. A házastársi első csók után pénzt adott Ádám az idős papnak, aki azonnal a perselybe tette. Ekkor újra felhangzott a csodálatos orgona hangja, ami a házasságkötés végét jelezte. Ádám és Piroska kiléptek a templomból, senki sem volt az utcán, csak a két tanú. Piroska visszament az ismerőséhez, ahol újra átvette a ruhát, amiben érkezett. Ádám

a templom előtt várta a lányt, addig a két tanúval beszélgettek. A közeli kis presszóba mentek, ahol megünnepelték négyen az esküvőt. A tanúk másnap újra tanúk lesznek, de a tanácsi esküvőn, és természetesen az esti vacsorán is ott lesznek.

Nem aludt a két fiatal éjjel, nagyon izgatottak voltak a másnap miatt. De eljött ez a csodálatos nap is, mint minden, amit az idő irányít. Ádámnak először is el kellett mennie Újfaluba, a kórházba, hogy levegyék a gipszet. Már hajnali négy órakor fent volt és készülődött, majd kibicegett a vasútállomásra és az első vonattal elindult. Nagyon hamar odaért, de nem volt gond, mert a várakozás alatt csak az esküvőre gondolt és a nászéjszakára. Ő volt az első beteg, akit behívtak, levágták a lábáról a gipszet, de figyelmeztette az orvos, még egyelőre kímélje, mert gyenge. Délelőtt tizenegy órakor már otthon volt. Szülei már nagyon készülődtek a délután öt órakor kezdődő esküvői ceremóniára. Természetesen már egy héttel ezelőtt mindent megterveztek, de most jött el az idő. Piroska házában lesz a vacsora, így már a délelőtti órákban a két család találkozott és megbeszélték, ki mit hoz vagy vesz. Nem sokan lesznek, a három szülő, a keresztanya, a két tanú, és az ifjú pár. Húsleves, csirkepörkölt, saláta, torta, sör, mert a bort senki sem szereti. Szegényes esküvő, de annál boldogabb. Ádám nagybátyja egy nagyon szép Volgával dicsekedhetett. Erre az alkalomra elvállalta a fuvart. Nagyot néztek Piroskáék, amikor megállt a házuk előtt a szép nagy autó. A lány már fel volt öltözve, nagyon boldog mosoly vibrált az arcán. Egy óra volt még a házasságkötésig. Apja nagyon komolyan így szólt hozzá:

– Kislányom, még van egy órád a visszalépésig, ha úgy érzed, nem akarsz házasságot kötni, még nem késő, tehát gondold meg jól. – Piroska összehúzta a szemöldökét és gondolkodott, majd nagyon komolyan válaszolt.

– Apa, köszönöm, hogy aggódik értem, de átgondoltam, férjhez megyek ehhez a férfihoz, mert remek ember, szeretem és nagyon jó apa lesz. – Apja mosolyogva fogadta választ, majd jóváhagyva azért megjegyezte:

– Remek lányom van és remek a szíved is. Fogadd elsőnek az én áldásomat és legyél nagyon boldog, olyan boldog, mint ami én voltam az anyáddal. Látnod, az emléke még mindig fogva tart és tartani is fog. Ő volt az első az életemben, de az utolsó is. – Lányához lépett és megcsókolta a homlokát. Piroska belekarolt és már mondta is vidáman:

– Most pedig menjünk, apa, mert vár a leendő férjem az anyakönyvvezetőnél. – Apja elindult az ajtón kifelé, keresztanyja mosolyogva követte őket, majd jöttek az apróságok is. Beültek az autóba és elindultak a biharkeresztesi tanács felé. Ádám is nagyon ideges volt, ők is várták a Volgát, de tudták, Piroskát viszik először be a tanácshoz. Majd ott találkoznak újra. Nem sokat vártak, már meg is jelent a nagy autó. Gyorsan beültek és már indultak is a tanácshoz. Amikor a kocs megállt, Ádám kilépett, azonnal Piroskát kereste. Nem találta és ezért ideges volt, az autó sofőrje nevetve mondta neki:

– Kis türelem, mindjárt kezdődik a ceremónia és láthatod azt a gyönyörű teremtet. – Ádám nem válaszolt, nagyot nyelt, de ideges maradt azért. Megindultak a lépcsőn felfelé, beléptek a folyosóra és a házasságkötő terem felé indultak. Ekkor megszólalt a zene, Ádám megállt, kereste a párját. És ekkor kinyílt egy ajtó mellette és kilépett hófehér kosztümben Piroska. Ádám lélegzete elakadt, ő sem gondolta volna, hogy egy istennőt lát majd maga előtt. Nézte a gyönyörű arcot, ami mosolygott. Nem tudott tovább menni. Megbénult a lány szépségétől. A hófehér magas sarkú cipő, ami kiemelte a lábai formáját. S a szoknya, ami a derekát és kicsi fenekét tette izgatóvá. A hófehér csipkemintás blúz, ami a kebleit emelte ki, hiszen a kis kabátka nem volt begombolva. És a világos színű haja, körbe fonva, de úgy, hogy az arcát keretezte, igazi mestermunka volt. Piroska mosolyogva lépett Ádámhoz, belekarolt és vitte szinte magával. Ádám is remekül nézett ki. A fekete öltönyben, fehér inggel és a nyakkendővel, a fekete cipővel igazi úriember volt. Napbarnított arca a férfiasságot emelte ki. Mind-

ketten szinte egyre gondoltak: ezzel a csodálatos emberrel fogok ma házasságot kötni. Mindkettőjük szemében ott bujkált egy-egy könnycsepp. Ádám nem merte kimorzsolni, de Piroska sem, így szinte egy időben szaladt le az arcukon az a boldog pici cseppecske. Nem szégyelltek, oh nem, mert most erre büszkék voltak. Újra felhangzott a zene, de ekkor már az ajtóban voltak, beléptek. Ledöbbentek, a terem teli volt, barátok, ismerősök, munkatársak töltötték meg a sorokat. Ekkor egymásra néztek, nagyon büszkék voltak egymásra. Nagyon szép pár volt, a sok ember csodálattal nézte ezt a két embert. Elkezdődött a ceremónia a Himnusszal, majd jött a beszéd és fél óra múlva az igen is elhangzott. A fényképész is dolgozott rendesen, nagyon sok fotót készített. Nem véletlen, Ádám barátja volt. Ekkor az egyik tanú átadta Ádámnak a gyűrűket. Piroskának adta a nagyobbikat, majd felhúzta a lány ujjára a jegygyűrűt. Majd Piroska is ezt tette. Egy csók és pár perc múlva már az aláírások következtek. A két tanú, amikor befejezte, elindult a mozgolódás a sorok közt. Ekkor belépett egy csinos nő egy tálcával, rajta egy üveg orosz pezsgő és három pohár. A nő felbontotta a az üveget és hatalmas durranással repült el a parafadugó. Kitöltötte a három pohárba a pezsgőt, majd Ádámnak, Piroskának és az anyakönyvvezetőnek nyújtotta át. Gratulált az ifjú házasoknak az anyakönyvvezető, koccintottak, egy kortyot ittak, visszatették a tálcára és most már a vendégek gratulálhattak az ifjú párnak. A ceremónia több mint fél órát vett igénybe, de siettek kifelé a teremből, mert az újabb pár már az ajtóban várta a bebocsátást. Kimentek az utcára, ott is nagyon sokan voltak, itt aztán elkezdődött a puszik, ölelések véget nem érő sorozata. Itt is egy óra telt el, mikorra elindulhattak az ifjú feleség otthonába, hogy megünnepeljék az esküvőt. De másnap már az ifjú asszonyka a férje oldalán fog élni, ébredni Ádámék szüleinél. Itt a szép szoba már várja őket, itt fog a nászéjszaka is elkezdődni és egy új élet megindulása is. Piroska beváltotta szülei álmát, férjhez ment és életét átadta a nászéjszakán egy olyan férfinak, aki szerette, becsülte és tisztelte is, mint nőt és édesanyját. Másnap a fiatalok, amikor felkeltek nagyon vidám volt mindenki. Dél volt, Ádám és Piroska halkan beszélgettek és érdeklődve kérdezte meg az édesanya, mit is titkolnak, Ádám kezdte a vallomást.

– Anyukám és apa. Amit nem mondtunk el, két napja titokban összeházasodtunk a templomban, nem érdekes miért, a lényeg. – Ekkor Ádám az asztalra tette a katolikus házasságkötő levelet és folytatta.

– Anyukámnak megígértem, katolikusok lesznek az unokái és szerintem most ez számít, ugye?

– Ádám szülei nagy szemeket meresztettek, majd kicsit gondolkoztak és anyja válaszolt.

– Nem kérdezzük, miért házasodtatok össze titokban, a lényeg, Isten színe előtt voltatok és ott is megkötetett ez a frigy, tudom, nagyon szép életetek lesz, büszke vagyok rátok, gyerekeim.

– Elhallgatott és a fiatal párhoz lépett, megpuszilta őket és egy könnycsepp szaladt le az arcán és csak annyit mondott befejezésnek:

– Köszönöm nektek. – Lassan kiment a konyhába. Ádám apja is megpuszilta a fiatal párt és csak annyit mondott:

– Biztosan volt rá okotok erre a lépésre. Nem kérdezem én sem, de tudnotok kell, a titkokat sosem tudja meg senki sem, mert tegnap éjjel meghalt az a pap, aki összeesketett benneteket. Titkát, titkokat elvitte örökre.

Vége.

Utószó

A hatvan év, igen, telő boldogsággal Piroskának és Ádámnak. Két csodálatos gyermekük született, amit vártak is, és amit meg is beszéltek még hatvan évvel ezelőtt, az egyik fű, a másik lány lett. Megkaptak mindent, amit akartak az élettől. Igaz, meg is küzdöttek minden egyes percéért. Megérte! Ádám öregségére bekerült a biharkeresztesi idösek otthonába, mert Piroška nem tudta már felvállalni a betegségét. A 86 éves Ádám nagyon szerette Biharkeresztet, még idös korában is szívesen és áhítattal énekelte a **Biharkeresztesi Dalt**.

Kérésére sokszor autóba ültették és ki kellett vinni a biharkeresztesi határba, ahol nagybetűkkel volt kiírva Biharkeresztes, hogy elhiggye, valóban szeretett Biharkeresztesében él. Az egészségi állapota szinte napról napra romlott. De minden nap találkoztak vagy otthon, vagy az utcán szeretett feleségével, Piroskával. De Ádám utolsó napjaiban már csak az otthonban találkozhattak, nem tudott felkelni az idös Ádám. Ekkor énekelte el a **Búcsúzás** című dalt. Itt már elbúcsúzott szerelmétől, feleségétől.

*Búcsúzom drágám, de nem örökre,
Te tovább élsz, vigyázz örökségünkre,
Add gyermekeinknek apai áldásomat éltükre,
Ám vigyázzanak a tölünk örökölt becsületünkre.*

*Drágám, az életünk mesésen, szépen indult,
Majd a folytatás is a boldogságba simult,
S a vég, az öregség is mesésen zárult,
Köszönöm, mit adtál, az életedet, ajándékul.*

*Drágám, boldogság kísérje további utadat,
Sajnos egyedül viszed megkezdett sorsodat,
Elmentem, ám szívedben magányt nem hagytam,
Benned örökké élek, hisz szívedben maradtam.*

Még mindig nagyon szerették egymást, pedig Ádám egészségi és elmeállapota már a véget jelezte. Utolsó szavaival búcsúzik önöktől, amikor felesége Piroška meglátogatta utoljára, ezeket mondta átszellemülten a haldokló:

- Nem tudom, ki vagy, de azt tudom, hogy nagyon szeretlek...

Vége.

Anatole Hongrois

Aranydiplomás zeneszerző
Art-díjas író-költő.

Wiesbaden, den, 10,10,2013.